

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JOSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3.— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . . 20 FILLÉR

A balkáni tüzfészek

ismét gondoskodik arról, hogy a világ kövéleménye felé forduljon. El lehet mondani, hogy az utóbbi évtizedek alatt csaknem minden esztendőnek meg volt a politikai szenzációja, mely a Balkánról indult ki. A balkán-háború izgalmi el sem ültek, mikor a sarajevói merénnyel kipattant a világot lángbaborító világháború szikrája. A rettenetes világégés után, mikor a legnagyobb száju Balkán hatalmak minden kívánsága beteljesedett, mint a mesebeli „terülj asztal!” — sokan azt hitték, hogy no, végre végképpen lokalizálták Európa tüzfészket. Azonban azóta eltelt közel tíz esztendő és a Balkán helyzete kritikusabb, mint valaha. A botránykö természetesen most is Belgrád, melyet egykor Szentpétervárról tápláltak kielégíthetetlen vágyakkal, most pedig fűti önönmagát a szerb nagyralátás hetártalan falanksággal és észszepíttlen nagyravágyással. A legutóbbi „világkével” Szerbiát leradirozták a térképről és helyette a csupa politikai sebekkel dagadtát nőt Jugoszláviát rajzolták. Ideig-óráig úgy látszott, hogy Szerbia elérte fennállásának aranykorszakát és az összeölelkezé szláv testvérek öröme hártalan volt.

Mikor aztán a váratlan öröm és tulságosan kielégített vágy gyönyörűségéből józanodni kezdtek, elfogta a külön-külön vallású, kulturájú szláv „testvéreket” az undor, kölcsönösen egymással szemben. És ez az undor, — akárhogy is próbálták injekciózni önmagukat — a letelt évek alatt csak nőtt s ma már több, mint gyűlölet. A horvátok is rájöttek, — saját bőrükön tapasztalták, — hogy tévedtek az úgy óhajtott testvérülésben, a szerbek pedig nem akarnak udvariasság lenni a kebelre ölelt testvérekkel s csak úgy a nyeregéből beszélnek a hoppon maradt horvát anyafiakkal. A horvátok tisztában vannak azzal, hogy ők a kinulázottak, viszont a szerbeknek meg olyan édes a hatalom, hogy semmi pénzért sem hajlandók kiadni a kezükből. Közel tíz év alatt vagy nyíltan, vagy titkon folyt az ádáz küzdelem, de még eddig mindig a horvátok vereségével végződött. Persze, ez érthető is, mert a horvátok fölényes kulturája, mely a magyar művelődés emlőin fejlődött európaivá, nem tudta a balkáni eszközöket el-sajátítani és a balkáni stílusban dolgozó szerbek fölényesen verték a horvátokat, hol szavazással, hol rendeltel, ha pedig már nagyon szakadt a part, akkor gyilkoló fegyverrel is.

Ma már olyan a jugoszláviai helyzet, hogy azon csak gyors és biztos kezű operáció segíthet, mely a testvérepek egyikének súlyos fájdalmat fog jelenteni. Akár a szerb, akár a horvát, de valamelyiknek vállalnia kell a legbizonytalanabb kimenetelű operáció fájdalmait, — mely egyszersmint S. H. S. állam ki-

Nagyérdekességű előadások, fontos határozatok az ORLE közgyűlésén

Sürgetik az 1848. XX. tc. mielőbbi végrehajtását

Az evangélikációs istentisztelet idején a villámcsapások miatt sötétség borult a templomra és a közönség énekelve várta a vihar elmúltát

Hódmezővásárhely, aug. 31. Tegnap est, 6 órától, rövid megszakításokkal éjjelig zivataros idő volt Hódmezővásárhelyen és környékén. A villámcsapások egymásután oltották ki a villanyvilágot. A református templomokban éppen vége felé jártak az evangélikációs istentiszteletek, amikor hirtelen sötétség borult a zsufolásig megtelt templomra és a közönség énekelve várta be az időt, amikor az Isten házából távozhát.

Az interurbán táviró- és telefonforgalom a késő éjjeli órákig nem állott helyre és a lelkészek szeretetvendégségét is elmosta a zuhogó eső. A református papság szervezete: a Lelkészségi Egyesület egyébként szakadatlanul folytatja úgy lelki, mint anyagi problémáinak megbeszélését. Nagy érdeklődést váltott ki az a gyűlés is, amelyen a lelkészek az egyház-budget hiányairól tanácskoztak. A lelkészi státus anyagi sérelmeit és az államhoz való viszonyt Sütő Kálmán, ORLE főjegyző ismertette s az ő megállapításai folyamán hosszabb vita indult meg. Végül fontos határozati javaslatot fogadott el egyhangulag a konferencia, amelyben az ötödéves korpótléknak a szolgálati évek arányában való megállapítását, a lelkészi korpótlék száz százalékig való valorizálását kéri, *azonkívül kívánja, miszerint a lelkészi földek haszonértéke a helyi viszonyok szerint állapíttassék meg, a lelkészek gyermekeinek pedig megfelelő neveltetési segítyt adjon a kormány. Nem elég családi pótlék, adjanak vasuti kedvezményt is, stb.*

Az ORLE második gyűlésnapján az államségély, az iskolasegély, a földreform református vonatkozása kérdéséről Kábel Endre, balatonendrői lelkész tájékoztatta a konferenciát. Az ő felszólalása után a konferencia 13 pontból álló részletes határozati javaslatot fogadott el, a melynek *leglényegesebb pontja az*

1848 évi huszadik tc. mielőbbi végrehajtása, még pedig annak lehetőségével az összes egyházi és iskolai államségélyeknek törvényben való biztosítása, száz százalékig való valorizálása.

A határozati javaslatokat hétfőn délelőtt a nagygyűlés elé terjesztik. A református vallásánitói lelkészek az egyházi tanácssteremben tartottak értekezletet. Ecsedi Aladár imája után Csikesz Sándor egyet. tanár, ORLE főtitkár üdvözölte a konferenciát, majd Ferenczy Gyula dr. egyet. tanár vallásánitási tanszékét és tankönyvének irányait ismertette. Arokháty Béla, nagytérenyi lelkész „Az egyházi énektanítás hiányai” címen tartott igen érdekes előadást.

A református papnék értekezlete a főgimnáziumban folyt le. Enek után Czeglédy Sándor, dunántúli egyházkerületi lelkész főjegyző és ORLE alelnök imádkozott, majd megnyitotta a konferenciát. Forgács Gyula, sárospataki lelkész tartott ezután előadást.

A második ülésnap konferenciáján Csikesz Sándor egyetemi tanár, ORLE főtitkár, Révész Imre, a tiszántúli egyházkerület főjegyzője elnökölték. Görömbey Péter, nagykállói lelkész tartott előadást, majd a konferencia áttért legérdekesebb témájának: a háboru utáni igehirdetés hiányainak tárgyalására, melyet Csikesz Sándor, egyetemi tanár adott elő. Lukács Imre, Görömbey Péter, Ferenczy Gyula, Bereczky Albert arról beszéltek, hogy a prédikációknak érthetőnek és meggyőzőnek kell lenni. A példa előttünk áll: Jézus csodálatos hite, igehirdető módszerével.

Többek hozzájárulása után Viktor János dr., budapesti teológiai tanár a külföldi és hazai protestántizmus életére gyakorolt káros hatásokról beszélt. A püspökség, mint külön rend — fejtegette — olyan szervezet, mely a római egyházon

kivül megvan az anglikánban, bizonyos mértékben már a lutheránus egyházban is, sőt kezd jelentkezni más téren is. A veszedelem abban van, hogy csökkent a kisebb közületek, egyházközségek, presbiteriumok autonómiáját. Különösen figyelemre méltó veszedelem az asszimilálódás. Meg van azonban róla győződve, hogy mint annyiszor, a protestántizmus ezután is magára talál, nemcsak formában, hanem lényegben is.

REVÉSZ IMRE ELŐADÁSA.

A konferencián Révész Imre dr., a tiszántúli egyházkerület lelkész-főjegyzője, rendkívüli érdeklődéssel várt előadást tartott „Viszonyunk a római katholicizmushoz, klerikalizmushoz, az ultramontanizmushoz, a jezsuitizmushoz” címmel:

— A római katholicizmushoz való viszonyunkat — úgymond — újra meg újra revidálnunk kell. — Erre a felülvizsgálatra minden egyes kornak és nemzedéknek szükség van. Fel kell vetnünk ugyanekkor önmagunkkal szemben, vajjon hűséges reformátusok vagyunk-e. Önbírálat parancsa ez.

Helytelenítette a továbbiakban Révész Imre azt a törekvést, hogy a keresztet feltegyék a református templomok tornyára, elítéli a templomok állandó nyitvatartásának gondolatát a Szent István-nap református egyházi megünneplésének eszméjét. „Ilyen tekintetben nem szabad kezünkben kiengednünk a lelképásztori szempontot és vezetőst, mondotta, bennünket az isteni gondviselés nem rendi jelleggel, hanem elhivatással ruházott fel”.

— A református kereszténység külsőségekre nem pályázik, — sőt azokkal mereven szembe helyezkedik. Igaz, hogy Isten a pogány lélekbe is helyezte a magvakat, de ezekből csakis az arany szemeket vállaljuk, a porszemekre nem tart-

mulásat is jelenti. Zágrábban már füstje van a tűznek, de Belgrádban még nem akarják érezni. Belgrád a homoikba dugta a fejét és ezzel a strucepolitikával várja, hogy csillapultjanak a testvérkedélyek. Belgrád most úgy tesz, mint a csinytevő gyerek — mártírrá tette a sok és

furesa vállalkozású Radicsot, — várja, hogy ki fog-e kapni, vagy elcsendesül a méreg és lesz minden valamiddig úgy, ahogy eddig volt. A helyzet pedig az, hogy Zágráb nem fog elnézni a legutóbbi esinyje fölött Belgrádnak. Ma már nagyon hangos és merész a horvátok készü-

lődése és valahogy úgy látszik, — mintha Belgrád nem akarná elárulni tehetetlenségét. A nagyhatalmak pedig gyönyörködhetnek a balkáni csintalanságban, ahonnan most még csak füst száll, de lehet, hogy holnap már piros láng fogja megfés-teni Európa egét.

tunk igényt. Az isteni kijelentés nem révedezés és álmodozás, hanem, mint egy ellusztris bölcselő mondja: „Egészen más”. Amit Isten nekünk ad, az elsősorban megáláz és összetör bennünket.

— A református kegyesség: szeretetteljes, megértő tolerancia, tehát több mint „eltérés”, „türelmeség”, hanem ez annyit jelent, mint „szerepetben való elhordozás”, amely minden megalkuvást eleve kizár.

Itt Révész Imre ismerteti az Újszövetségnek azokat a részeit, amelyek a kegyességnek ezt az értelmét igazolják: „A hitben erőtlent fogadjátok be, nem ítélgetvén vélekedéseit”. „Tartozunk mi, az erősek, hogy az erőtlenek erőtlenségeit hordozzuk”.

— Erre a toleranciára — folytatta Révész Imre — a protestáns belső egység szempontjából óriási szükség van, mert különben testvértelenségre kárhozzátjuk magunkat.

— A klerikalizmusban meg kell különböztetni egy vallási és egy politikai oldalt. — előbbi a római katolicizmus hierarchiális alapványa, a politikai klerikalizmus pedig a pápi szervezet útján, világi hatalom megszerzésére irányul. A politikai klerikalizmus ellen nem a református egyház és nem a lelkesek vannak hivatva küzdeni, hanem maga az öntudatos nemzeti állam. Az a nemzeti állam, amely intézményesen táplálná a politikai klerikalizmust, — hangoztatja a szónok, — harakirit végez önmagán, ami által mindannyiunk vére elfolyik. „Ultramontán” az, aki azt hiszi, hogy Isten országa ebből a világból való. A jezsuitizmus a katolicizmusnak legélesebb hegye.

Bangha Béla azt állítja, hogy a jezsuiták sohasem tekintették magukat az ellenreformáció előharcosainak és irataikban a protestáns-ellenesség „különösebben csak nem sohasem” szerepel. Ez az idézet is mutatja, — emelte ki Révész Imre, — hogy a jezsuitizmusmal szemben eréllyel kell védekeznünk, amely ha az adott helyzet így kívánja, az ellentámadásba is átmehet, de mindig megmaradva a hiszta lelkiesség síkján. Itt a tolerancia, sajnos nem segít, azonban a lelkesek csakis indirekt hatásokra törekedjenek. Semmi veszedelem nem kényszeríthet viszont arra, hogy hozzánk nem illő eszközöket és szövetségeket keressünk. Förténelmi kulturánkat, lelkesítésünket a legnagyobb mértékben ki kell fejlesztenünk. Legyünk tüzhely, amely, ahol kell, perzsel, másutt világít, vonz és melegít. — Ha így építjük ki magunkat, nem leszünk egy emberöltő múlva, bizonyos jelenségek miatt olyan idegesek, mint ma.

Révész Imre előadását nagy tapsal fogadták.

ERDŐSS KÁROLY ELŐADÁSA.

Erdőss Károly dr debreceni lelkész-képző intézeti igazgató tartotta meg a konferencián főelőadását „Aktuális dátumok” címmel.

— Háromszáz esztendővel ezelőtt — mondotta Erdőss Károly — Pá-

pán Samarjay János püspök adta ki az első fölhívást, a magyar luteránizmus és kálvinizmus egyesülésére. Jövőre lesz háromszáz éve annak, hogy Bethlen Gábor meghalt és ugyancsak háromszáz éves a protestáns név. 1900 esztendeje hangzott el Keresztelő János fölhívása, amely előkészítette Krisztus működését.

Erdőss Károly végül indítvá-

nyozta, hogy Hamilton Patrick, az első skót református vértanu halálának mostani, négy századik évfordulójára üdvözlje az ORLE a skót református egyházakat. Ezt a javaslatot egyhanguan elfogadta a konferencia.

Ezután Szabó Imre budapesti lelkész az ORLE főiskolai kálvinneumairól beszélt.

Apponyi a Népszövetség előtt utasítja vissza a románok állításait

Rothermere lapja kimutatja, hogy a román kormány csak taktikázik

Genfben a nemzetek szövetségének főtitkára közleményt adott át a genfi magyar képviselőnek. A közlemény címe: a tanáchoz és a magyar kormányhoz intézett kom-müniké.

A közleményben a főtitkár Románia képviselőjének Antoniade-nak kérésére közli az optánsügyre vonatkozó levelét. Antoniade rámutat arra, hogy Titulescu június 8-iki tanácsülésen felolvasta azt az az ajánlatot, amelyet a magyar kormány tett. Ismerteti a július 21-én kelt magyar válaszjegyzéket, valamint az augusztus 9-én kelt román válaszjegyzék tartalmát, amelyre a magyar kormány aug. 23-án választ és elutasította a román kormány álláspontját.

Antoniade felhívja a tanács figyelmét, hogy a román kormány választ augusztus 28-án adták át a bukaresti magyar követnek, de a magyar kormány a válaszjegyzéket nem várta meg és a népszövetséghez fordult, mintha az ügyben a tárgyalások teljesen megszakadtak volna. Mindazonáltal a román kormány — folytatja Antoniade levelé — nem tekint lezártnak a békés megegyezés ügyét és újból kéri, hogy a megbeszéléseket minél előbb kezdjék meg.

Genf, aug. 31. A nemzetek szövetségének főtitkára által a magyar delegációhoz intézett közleménnyel kapcsolatban, amely Antoniade román delegátus levelét s augusztus 29-én kelt román jegyzéket tartalmazza, Apponyi Albert gróf kijelenti, hogy nem kíván részletes vitába bocsátkozni azokkal az állításokkal, amelyek Antoniade levelében foglaltak, de már most jelzi, hogy a levél oly ténybeli és megítélésbeli tévedéseket tartalmaz, amelyekre részletes rámutat majd a tanács előtt, kiemelve mindazokat a következtetéseket, amelyek ezekből a tévedésekből folynak.

A DAILY MAIL SULYOS KRITIKÁJA ROMÁNA MAGATARTÁSÁRÓL

London, aug. 31. A reggeli lapok jelentései röviden felemlítik, hogy a népszövetségi tanács zárt ülésén érintette a magyar-román optánsügyet is. A Daily Mail hangsúlyozza, hogy Románia hajthatatlan magatartása kényszeríti a Népszövetséget arra, hogy újból foglalkozzék az ügyvel. Románia legutolsó jegyzéke nem tekinthető válasznak, azonkívül a román kormány a felhivatalos ügynökséggel közzétette a jegyzék szövegét, mielőtt az a magyar kormányhoz érhetett volna s ezzel megsértette a diplomáciai érintkezés régi udvariassági szabályát. Románia nyilván el akarja kerülni az ügy érdemi tárgyalását Genfben azzal az ürügyvel, mintha a felek között közvetlen tárgyalások volnának folyamatban.

Genf, aug. 31. Genfben a tanács magyar-román optánsügygel a hol napi zártülésein fog foglalkozni. A tanács azt beszéli meg, hogy az optánsügyet napirendre lehet-e tűzni, vagy sem.

A KISEBBSÉGEK VÉDELMEBEN

Genf, aug. 31. Népszövetségi kö-

rökben mély benyomást keltett a Genfben ülésező kisebbségi nagygyűlésnek az az egyhangu határozata, amellyel megírják a népszövetségnek a kisebbségi panaszokkal tanúsított magatartását, mely megállapítja, hogy a népszövetség nem teljesítette idáig azt a feladatát, amely a kisebbségek védelmére körtül reá hárul. E határozattal foglalkozik ma William Martin a Journal de Genevbe irt vezércikkben. Bizonyos mértékben megokoltnak mondja a kisebbségeknek a népszövetséggel szemben elhangzott kritikáját. Tarthatatlan a mostani állapot, írja William, amikor formabeli kifogásokkal és túlzott bürokratizmussal előtik a kisebbségeket attól a joguktól, hogy panaszaikat a népszövetség elé vi-hessék. Bizonyos kormányok hajlandók bünténynek tekinteni azt, ha a kisebbségek felemelik hangjukat. Különös, hogy olyan kormányok viselkednek így, amelyek ez-elői elnyomtatásról panaszokdaltak. Ez a felfogás tarthatatlan. Amikor a kisebbségek védelmét megteremtették, az nem azért történt, hogy a kisebbségek kedvében járjanak, hanem azért történt, hogy biztosítsák a békét. Jó lenne — végzi cikkét William — ha ezt nem felednék el.

A horvátok teljesen szakítanak a belgrádi kormánnyal

Belgrád, augusztus 31. A paraszt demokrata koalíció végrehajtó bizottságának mai ülésén három határozatot fogadtak el. Az első a zágrábi téparanessnokság ismeretes rendelkezése ellen tiltakozik, s annak visszavonását kívánja, a második pedig kimondja azt, hogy a paraszt demokrata koalíció hívei nem vesznek részt semmiféle olyan manifesztációban a kongresszuson, emlékünnepeken, gyűlése-

vagy tárgyaláson, amelyen a mai kormánnyal és kormánypártokkal kívül döttei hivatalosan jelen vannak. A harmadik határozat szerint a végrehajtó bizottság meghallgatva Krujevits jelentését berlini munkájáról. Azt megalégedéssel vette tudomásul s megállapította, hogy a paraszt demokrata koalíció berlini akciója teljes sikert ért el.

FRANCIA REPÜLŐK A MÓROK FOGSÁGÁBAN

Páris, augusztus 31. Intrasegiant jelentése szerint a-mórok fogságában levő Regnie és Serre repülőkről tegnap a Latecoere repülőtársaság révén hír érkezett.

A repülők jól vannak, a mórok elég barátságosan bánnak velük, a sűrű helyváltozások alkalmával azt is megengedik, hogy tevehátra üljenek.

A repülők azonban arról panaszkodnak, hogy fogságbaesésük óta, — vagyis már két hónapja, — nem mosakodhatnak és sokat szenvednek a férgektől. A francia sajtó állandóan sürgeti a repülők sürgős kiváltását.

OKTÓBER 15-ÉN KEZDŐDIK A ROKKANTAK FELÜLVIZSGÁLÁSA

Budapest, augusztus 31. A rokkantak felülvizsgálása október 15-től november 30-ig tart. Köteles vizsgálatra jelentkezni minden rokkant, aki rokkantsági járulékra igényt tart, mert a felülvizsgálat eredményétől teszik függővé jövőbeli illetményét. A vizsgálat során azok is jelentkezhetnek, akik a múltban okmányaik hiányában nem kaphatták meg a rokkantjárulékot.

Jól és olcsón

nehéz vásárolni, mert a jó áru legtöbbször drága, az olcsó pedig majdnem mindig rossz, — azonban nagyon gazdaságosan

vásárolhat Pálffynál,

mert árúi a legjobbak — és árai a lehető legalacsonyabbak.

Kossuth ucca 7. Telefon 16-94. sz.

A gordonkáról (csellóról)

Mit is jelent voltaképpen ez a szó: „cselló”?

Ha szigorúan megvizsgáljuk, arra az eredményre jutunk, hogy ezzel a kellemes hangzású hangszerrel elnevezés dolgában igen mostohán bántak az emberek. Pedig alig találkozunk olyanokkal — hacsak nem voltak zenei szempontból teljesen analfabéták — aki azt mondták volna, hogy nem szeretik a gordonkát.

Abban az időben, amikor Gaspar da Salo (1550—1612) a bresicai (Olaszország) hangszerkészítő a gordonka mai alakját megkonstruálta, akkor a gordonkát (nagybőgő) „violone”-nak nevezték. Ebből alakították a kicsinyítő képző (-ello, -ino) alkalmazásával — mint hogy kisebb bőgőről volt szó — a „violoncino”, illetve „violoncello”, vagyis „gordonka” nevet. A violoncello elnevezés csak később lett általánossá. Leghelyesebb elnevezés: „gordonka”; ezzel szemben „kisbőgő” azért rossz, mert a laikus közönség valamilyen kisebb bőgőre gondolhat, amelyen kis zenekarban játszanak basszus hangokat.

A gordonkán épen olyan virtuozitással lehet játszani, mint a hegedűn. Az kétségtelen, hogy az utóbbin nem kell olyan nagy technikai nehézségekkel küzdeni, de ezzel szemben van a gordonkának is előnye: szebb, komolyabb, férfiasabb az énekhangja, tónusa. A vonóhangszerek, sőt mondhatni általában az összes hangszerek közül a gordonka hangszíne közelíti meg legjobban a legtökéletesebb zenei hangot: az ember hangját. (A gordonka legató dallama a férfi énekletét fejezi ki. Siklós.)

Nemcsak a zeneművészetért rajongók, hanem a legelismertebb zenepedagógusok legnagyobb ünnepe ha a gordonkaművészek ma élő legnagyobb reprezentánsa Casals Pablo, vagy valamelyik másik gordonka kiválóság jelenik meg a hangverseny-dobogón.

Popper Dávid a magyar gordonka-iskola megalapítója pedig — akit Wagner Richard is barátjaként tisztelt — a múlt század hetvenes éveiben művészetével lázban tartotta egész Európát.

A hegedűsöknek Paganini, a gordonkásoknak Popper volt az apostola.

A gordonka tehát olyan hangszer, amely mint a zongora és a hegedű, kiválóan alkalmas arra, hogy rajta magasabbrendű zenei képességeinket (zenei intelligenciát, virtuozitást stb.) bemutassuk, vagyis elsőrangú szóló hangszer, melyre Bach, Beethoven, Bocherini, Ferrari Dupont, Dotzner, Davidoff, Goltermann, Popper legújabbban Kodály stb. irtak műveket.

A kamarazene nagyobb együtteséből pedig a gordonka nem hiányozhat: itt teljesen egyforma szerepet tölt be a hegedűvel, hisz a vonósnégyesnek — amelyet legtökéletesebb zenének mondhatunk — a gordonka a támasza, alapja. Van olyan kamarazeneművek is, melyek előadásához két gordonka szükséges. (Bocherini: Quintett. Schubert: 2 gordonkás vonósötös, Pisztrángötös stb.)

És végül a zenekarban sincs már a gordonkának az a szerepe, ami régen volt. Beethoven óta megszűnt végleg a basszus szólam, amely eddig a gordonkával (nagybőgő) együtt haladt. Ma már egyes modern kompozíciók előadásához

jól kiképzett, kiforrott technikával rendelkező gordonkások szükségessé válnak.

Popper Dávidnak 1886—87. iskoláiban a Zeneművészeti Főiskolán összesen 2 növendéke volt a gordonka-szakon, a mai időkben pedig csonka-hazánk legtöbb vidéki városában hivatásos gordonkatanárok működnek a zeneiskoláknál.

Ez óriási haladást jelent s bizony várhatjuk, hogy a legnemesebb hangszerek egyike nálunk is elfoglalja rövidesen azt a helyet, amit nagyszerű kvalitásaival méltán megérdemel.

tán megérdemel.

*A fenti cikket a v. zeneiskola elsőrangú művésztanára, Eisler Mihály írta, ki mint a nagyhíri tanári kar egyik kiválósága, a múlt tanévben már jelentős pedagógiai sikereket ért el a zeneiskolánkban.

A jeles művész első szóló hangversenyével, október elején nyitja meg a hangverseny-szezont, amikor a közönségnek alkalma lesz Eisler tanárt, úgy is mint elmélyedő művészt, úgy is, mint technikai nehézségen abszolút uralkodó virtuózt megismerni.

A züllés utja...

A gyermekrabló artistanót, aki tíz gyermeket rabolt el Debrecenbe toloncolták

Csinos artistanót toloncolták Nagykanizsáról Debrecenbe. Előkelő uricsalád sarja, aki azonban teljesen elzüllött. Az éjszaka a romlás útjára sodorta. Szomorú sorsa a Lengyel Róza sorsa. — A színpad csillogása csábította. Ott hagyta tisztességes szüleinek házat, uricsaládi kényelmét és beledobta magát az éjszaka fertőjébe. Artistanó lett.

Később már a lejtőn nem tudott megállni. Sorra járta Zala megyében a falvakat. *Nagykapornak községben elrabolta Bali István gazda 8 esztendőes leánykáját.* — A gazda feljelentést tett a csendőrség Juci művésznő ellen, ahogy magát a fiatal artistanó nevezte. Az ellopott leányka csakhamar visszakerült édesanyjához. Ugyanígy egy másik leányka is, a tarpai szüleit Debreczeni Zsuzsika.

A fiatal artistanó az egész országot keresztül-kasul járta, míg aztán Zalában a hatóságok kezébe

került. Így megfordult Nagyvárad községben is, ahol zene nőiskolai növendékeknek adta ki magát.

A szabolesmegyei Nagykállóban a hatóság egy 14 éves fiatal leányt fogott el, — akiről kiderült, hogy *ugyancsak Lengyel Róza csalta el Zalából, magával vitte faluról falura és azután hónapok múlva magára hagyta Szabolesmegyében.*

Az eddigiek szerint

Juci művésznő tíz gyermeket rabolt el.

Hogy mit akart és mi célja volt Lengyel Rózáknak a gyermekekkel, nem sikerült megállapítani. Nincs kizárva, hogy épen beteges hajlama indították arra, hogy gyermekeket csaljon magához, községre járván velök, míg azután valamelyik faluban magukra hagyta őket.

A nagykanizsai rendőrség a vizsgálat befejezte után *Juci művésznőt Debrecenbe toloncolta.*

Atvágott nyakkal kilenc napig bolyongott az erdőben egy életunt diák

Müegyetemi hallgató és francia nyelv-tanár nő szerelmi drámája

Hirt adtunk arról a rejtelmes ketős szerelmi drámáról mely a visegrádi erdőben játszódott le és amelynek hősnőjét, Mareska Helén francia nyelv-tanárnőt atvágott karral találták meg a dunabogdányi-visegrádi országúton, hősét: Vajda Jenő budapesti müegyetemi hallgatót pedig 9 nap óta eredménytelenül kereste a budapesti rendőrség, továbbá a dunabogdányi és visegrádi csendőrség. A csendőrség 9 nap óta negyven felfogadott munkás emberrel kutatta át a visegrádi erdőt és egész környékét; az összes környékbeli falvakban kidobolták az esetet, de semmi nyomára sem bukkantak az atvágott nyakú és karu fiatal embernek. Végül is arra a feltevésre jutott a csendőrség és a rendőrség, hogy a pesti fiatal ember a Dunába vetette magát és ott lelta halálát.

Tegnap késő este aztán váratlan fordulat állt be ügyben. A vihar javában tombolt, hideg szél rázta és fújta át a visegrádi erdőt, amikor *Dunabogdány egyik szélső háza előtt megjelent egy halálsápadt fiatal ember, zsebkendővel átkötött nyakkal és karral és a ház kerítésénél eszméletlenül összesett.* A házbeliek azonnal tisztában voltak azzal, hogy a rettenetesen zilált külsejű fiatal ember csak Vajda Jenő, a 9 nap óta hiába

keresett müegyetemi hallgató lehet. Rögtön értesítették a csendőröket, akik a helyszínre érkezve, az eszméletlen fiatal emberben *tényleg felismerték Vajda Jenőt*, akiért tüvé tették az egész Visegrád környékét és még sem találták meg. A dunabogdányi orvos eszméletre térítette a fiatal embert, aki szaggatottan, rapszodikus szavakkal adta elő a történeteket. Elmondta, hogy amikor a kettős öngyilkossági kísérlet már megtörtént, először vérző nyakkal s vérző karral felakarta magát akasztani az erdő egyik fájára, de ehhez nem volt elég lelkiereje.

Mareska Helén nyelv-tanár nő ellen kezdő irányban futott el s nem tudta, hogy mi történt vele. Felindult lelki állapotában össze-vissza bolyongott az erdőben, nem mert bemenni a faluba, sem pedig hazatérni Budapestre. Így történt, hogy teljes kilenc napig valóságos nomád életet élt a visegrádi hegyekben, ahol vad gyümölcsökkel és gyökerekkel nyhitte rettenetes éhségét.

Szomjúságát úgy oltotta, hogy időnként, főleg az esti órákban, mikor már elnéptelenedett a környék, lement a Duna partjára és itt eszelt ki a zsebéből valami irat, amelyet a csendőrök később meg is találtak. Elmondotta még Vajda Jenő,

hogy erősen vérző nyak- és kar-sebét azonnal zsebkendővel kötötte be és időnként, amikor lement a Dunára, kötést váltott, úgy, hogy zsebkendőit kimosta és friss kötéssel látta el sebeit. Nem sokkal rapszodikus előadása után Vajda Jenő ismét elvesztette eszméletét, úgy, hogy a dunabogdányi orvosnak kellett ápolásba vennie.

Még a késő éjszakai órákban távirati uton értesítették Vajda Jenő előkerüléséről a budapesti főkapitányságot, ahonnan detektíveket küldtek ki a Maros utca 14. számú házba, hogy ott a müegyetemi hallgató hozzátartozóit értesítsék a fordulatról. Ma délelőtt aztán Vajda hozzátartozói automobilon mentek ki Dunabogdányba és hazahozták a Maros utca 14. számú házban levő lakásukra a titokzatos kettős öngyilkosságnak a hősét, aki a kilenc napos erdei bolyongás után most gondos ápolásra szorul.

Gyászrovat

Özv. Vargha Jánosné szül. Szekeres Zsuzsanna, ref., élt 78 évet. Temetése szeptember 1-én délelőtt 11 órakor lesz, az Ispótyai ápolóból, a Péterfia utcai temetőbe.

Nagy Sanyika, ref., élt 3 és fél hónapot. Temetése szeptember 2-án délelőtt 11 órakor lesz, Felsőjózsaú.

Gém Imre, élt 42 évet. Temetése szeptember 1-én délelőtt 11 órakor lesz, a Péterfia utcai temetőháztól. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Mezei Mihályné szül. Tóth Sára, élt 82 évet. Temetése szeptember 1-én délután 4 órakor lesz, a ref. egyház szertartása szerint, a Kurucz utca 66. számú, a Péterfia utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Kunsch Ferenc, a siket-néma intézet tanára, élt 39 évet. Temetése szeptember 1-én délután lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetk. vállalata rendezi.

Özv. Steiner Fülöpné szül. Rohonczy Klára, élt 63 évet. Temetése szeptember 1-én, délután fél 4 órakor lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer tem. váll. rendezi.

Poczi Sándor, ref., élt 52 évet. — Temetése szeptember 1-én délután 5 órakor lesz a Homok-kert, Akácfa-utca 17. számú gyászaháztól, a Várad utcai temetőbe. A temetést Gebauer tem. váll. rendezi.

MEGGYILKOLTÁK HINDENBURG VOLT TISZTISZOLGÁJÁT ÉS FELESÉGÉT

A sziléziai Leuthen községben beatiális módon meggylkoltak egy öreg házaspárt. Az áldozat Tschirpe 80 éves egykori katona és felesége. — Tschirpe ugyanazon a napon született mint Hindenburg és hosszú időn át tisztiszolgája volt a tábornagnak.

Azóta is minden születésnapjára gazdag ajándékot kapott Hindenburgtól. Tegnap éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Tschirpeék kis házába, fejcsapásokkal meggylkolták őket, s azután minden ingósságot elvittek a házból. Hindenburg köztársasági elnök a jövő hónapban sziléziai körútja során látogatást akart tenni az öreg tisztiszolgájánál.

Törlesztéses és bekebelezett kölcsönöket legolcsóbban folyósít Debreceni Bankház, Miklós-utca 7.

A romániai szeges börtön rémségei

Magyar fiúk sorsa a román hadseregben - Milyen is a kisebbségi katona-sors Romániában - A regáti katona élet - Tisztek, altisztek basáskodása - Zsold, mit nem a legénység vág zsebre - Étkezés, mely meggyalázza a moslékot - Középkori börtön a hírhedt „Karcser” - Obsit, mit őrmester ur „szigorú” megsemmíthet - Irány Csonka-Magyarország felé

Nem mulik el egyetlen nap se, mely meg ne hozná a kicsi, csonka hazába menekült román katonaszökevényt, az agyon kinezolt magyar fiúk közül. — Magyaroknak lenni Erdélyben különleges átok, de román katonának lenni pedig egyenesen halálnál halálosabb magyar sors. Odaát, túl a Királyhágórn, mindenre jó a magyar, ha teher viseléséről van szó. Adóra, vére, kinezásra is csupán csak azért, mert magyar. Elveszik a földjét, kitépik a nyelvét, agyonkinezik a lelkét, mind, mind válogatott gyönyörűségére a dicső és „nagymultu” román nemzetnek. Ma Románia a nemzetek parvenüje s mint az ugrókára felkapaszkodott szokták, a fa alatt levőkre köpkösek csak azért, mert ők magasabban vannak. Pedig megbecsülhetnének azokat a kényre-kedvre kiszolgált magyarokat, mert ha Besszarábia felől nehéz szelek fujnak, akkor jó őrségre, Románia védelmére a magyar fiú. Ha okoskodni mernek a bolgár atyafiak a Duna mentébe, akkor is jó a magyar fiú mellette az ellenség golyójának. Remek fajta vagyunk mi, mert egyetlen fajtát se használják úgy ki a földnek, mint éppen ezt a szerencsétlen magyart.

Azonban minden bajok és keservek között legrettenetesebb a katonaszkandál Romániában. Még a román ajkuaknak is a gyötrelmek sora, hiszen akárhányszor jönnek román ajku szökevények is, de mennyivel keservebb a magyarnak, arra legyen elég az alábbi példa.

Szerény, rebbent arcu, ijedt szemű, de mindenre elszánt akaratu fiú lépte át a magyar határt a napokban, mint román katonaszökevény. Magyar fiúnak nemesak szokatlan, de borzongató is végig hallgatni, ahogy jelezőkönnyre mondja szomorú és keserves megpróbáltatását. Még három évvel ezelőtt leérettségizett, még pedig Angelescu művészeti ördögi praktikával kifundált módszere alapján. Nála is van a hírhedt okmány, mit felsőbbbbségesen d'p-tomának keresztelt a román közoktatásügyi miniszterium. Rajta diszeleg Traján, római császár és az elhunyt Ferdinánd király képe és a leérettségizett deliquens fényképe is. Így lát-szatra elég rangos környezetbe került a magyar diák képe. Izléstelen, csuf ez az egész „Diploma de baccalaurata”. Aztán nehezen is érthető, mert attól tekintve, hogy román nyelvű, de ilyes osztályzatok vannak benne: 8.75, 9.5, 10, 8.3 stb. No, mert odaát minél több jelese, azaz egyses van valakinek, az annál nagyobb számár, de a 8, 9, 10 és nem tudom hánytizedes jege már a kitűnőt jelenti. Így látja az ember, hogy mennyire elmaradtak is vagyunk mi a keleti kulturától. Nálunk már egy gvenge hármas jegyért is elrakja a jó család apa a gyereket, s vajjon mit tenne, ha pl. csupa 9-seket vinne haza.

Azonban akármilyen sikeres is volt a szóban forgó magyar fiú érettségije, végeredményben kislult, hogy rem sok hasznát veheti a roppant kulturfőlényvel dolgozó hazában. Nevezetesen bevonultatták katonának és minden kértés, kérvényezés, igazolás dacára sem tudta megszerezni az önkéntességi jót, mert nem volt kéznél tizezer leije,

amivel megvesztegethette volna a hadkiegészítő adminisztrációját ellátó tiszti altiszti alkalmazottakat, így aztán minden erőlködés hiába valónak bizonyult a „Diploma de baccalaurata”-val mert mint közembert osztották be az egyik bulgár határszéli ezredbe. Aki pedig a regátba kerül, annak jobb, ha elfelejti még azt is, hogy születni mert. Eltekintve a szenyitől, piszoktól, mi a regátbeli kaszárnyák egyik ismertető jele, ezeket a hodályokat egyenesen a kisebbségi sorsból sorozott fiúk megnyomorítására tartják fenn. Az osztrák-magyar világban is közismerten rossz sorsa volt annak a szerencsétlen magyar fiúnak, kit valamelyik osztrák tartományba helyeztek ezredbe osztottak be. A román kormány pedig egyenesen és leplezetlenül keveri össze tenger fajta nemzeteknek fiait, hogy ezzel is rejtegesse zavart, kevert népeiségének tarthatatlanságát. Aki a regátba kerül Erdélyből, annak jobb lett volna nem születnie. Először is a zsoldját, ami amugy is csekély, menthetetlenül ellopják. Az étkezés ott áll, hogy ha máll és puliszka van, már fejedelmi menüt jelent, mert egyébként undorító és moslék habarék az egész, mert az étkezésre kiutalt pénz is eluszik a nagy kezelemben. Kijárni nem szabad a kaszárnyából, úgy, hogyha pénze volna is a szerencsétlenségnek, azt csak a lak-tanya területén költetheti el, ahol valamelyik altiszt tartja a kantint, de úgy, hogy apanaszt fizet érte az ezredparancsnoknak. El lehet képzelni, hogy milyen árak vannak az ilyen kantinokban és mit kérnek a bűzös feketeten-geri füstölt halért, olajbogyóért, melyek a fő árucikkek.

Míg beszél a gyerek, látszik rajta, hogy még a visszaemlékezésektől is meghorzong. El, el áll a szava s küzd a feltörő sok és keserves emlék tömegével. Mi úgy hallgatjuk, mint egy rém regényt, pedig tudjuk, számtalan esetből tudjuk, hogy m'ndez úgy van. Az élet kibírhatatlan. Az ágynemű férges és nincs az az élősd, ami ezrelve ne kinezná a katonákat. A tisztaság ismeretlen. A ruha rongyos, piszkos s olyan

fertelmes bűze van, hogy nem lehet enni tőle, míg hozzá nem törődik az ember. A magyar fiúk, kiket századonként ötével, hatával szórnak széjjel, nemcsak a tisztéknek, de a legénységnek is kivannak szolgáltva. Minden aljas és nemtelen munkát velük végezletnek. Illemhely takarítás, a trágyának kézzel való összeszedése még az enyhébbek közül való. A tiszték, altisztek a legbrutálisabb eszközökkel kinezik, verik a kisebbségi fiukat. A legkisebb elég, hogy beteggé pofozzanak, rugdos-sanak védtelen embereket. Többek között elmorodja a fiú, hogy mikor már nem bírta az embertelen kinezést, panaszra ment a kapitányához, aki úgy oldotta meg a kérdést, hogy minden szó nélkül pofozni kezdte. Mikor pedig elhárító mozdulatot próbált tenni, hogy önkéntelenül is védekezzen az embertelen durva ütésétől, akkor az „armata gloriosa” tisztje balkezebe revolvert fogott, a jobbal pedig addig ütötte, míg orrán, száján elindult a vére és összeesett. Mikor pedig felocsólták, az úgy nevezett „karcserbe” zárták, mert szembe mert szállani fegyveresen pofozó feljebbvalójával. A karcser pedig egy olyan börtön, mint a középkori spanyol csizma, csak nagyobb, mert ebbe az egész ember bele fér. Egy hegyes szögkel kivert szekrény, amibe csak állva fér bele az elítélt, de ha ül, aludni akar, akkor a hegyes szegek idejében figyelmeztetik a szerencsétlent, hogy mit is követett el. A sötét kinezókamra aztán ki is olt minden érzést, önértetet, de minden kultur-emberit is e szerencsétlenségből.

Mikor k'öltötte a reá szabott büntetést, akkor jött rá, hogy az embertelen megpofozásban elvesztette a hallását. Egyszerűen nem értette meg, hogy mit mondanak, pedig tökéletesen beszéli a román nyelvet. A füle még mindig vértett és fájt, de orvoshoz nem engedték, ellenben kisütötték rá, hogy szimulál és ezzel egy újabb pokolnak nézett eléje. Mint szimuláns még inkább kineztek s megtették azt, hogy január közepén őrségre vitték a Duna partjára, ahol a bolgárokkal szemben

ma is tábori őrsé van, a románoknak. A tábori őrsön aztán éjnek éjszakáján, csikorgó hidegben, hóban három óráig nem váltották le, mert „megfelede-tek” róla. A három óra pedig éppen elég volt ahhoz, hogy keze, lába megfagyjon és úgy keresztül hulljon, hogy másnap már mozdulni sem tudott a láztól. Még akkor sem hitték, hogy beteg, csak mikor eszméletlen lett, akkor utalta kórházba az orvos. Isten csodája és nem a román katonai kórház érdeme, hogy megmaradt.

Ilyen katonai szolgálat után, mint közember szabadult meg a hadseregből, m'ről aztán formális obsitot is kapott. Ekkor iratkozott a kolozsvári egyetemen a jogra, de művészi ambíciója elvitte a művészeti akadémiára is. Most már azt hitte, hogy kedvére tanulhat, haladhat, dolgozhat. Azonban a kisebbségi sors itt is elérte, mert mikor egy évvel előbb Kolozsváron, Váradon ama példátlan tüntetést és rombolást végeztek a román diákok, amin egész Európa felháborodott, akkor a magyar egyetemi hallgatók közül kerestek a román hatóságok bünbaktól. És ezeknek egyike volt a most kiszökött egyetemi hallgató is. Természetesen nem tudtak reá bizonyítani semmit, de ismétleten meghurcolták. Ekkor érelődött meg benne a terv, hogy kijön utlevéllel Magyarországra, hogy tanulhasson. A katonai obsittal elment a hadkiegészítőhöz, hogy igazolványt kaphasson arról, hogy eleget tett katonai kötelezettségének és ezzel az igazolvánnyal utlevélet válthasson. Azonban még csak itt érte a meglepetés. Az igazolványt kiállító őrmester megkérdezte, hogy mi a foglalkozása, s mikor megtudta, hogy egyetemi hallgató, akkor szigoruan felelősségre vonta, hogy miért nem mint önkéntes szolgált a le a katona élet. Mert érettségivel Romániában, mint önkéntes szolgált az ember. — mondta a zord hadfi és menten össze is tépte a tábornok által aláírt obsitot s persze utlevél igazolványt sem adott, mert az a szégyen csak nem érhet Romániát, hogy egy intelligens ember, mint közlegény szerelhesse le. Ezeknek utána pedig tizenhárom nappal megkapta a szóban forgó egyetemi hallgató a névre szóló behívást, mely mint egyéves önkéntest egyenesen Ba-kauba irányítja a tiszti iskola elvégzésére.

Ezek után aztán gazán nincs több mondani valónk nekünk se. Csoda aztán, ha a magyar fiúk a triároni határ felé néznek, csoda aztán, ha keserves elkeseredésükben átlépnek a határon és inkább vállalják itt az azonnali halált, semhogy még egyszer visszamenjenek a román hadsereg tartományának poklába?

Népszövetségi, kisebbségi sorsokat számontartó csodabogarai a világra, tisztelettel kérdezem, hogy ha önök csak félig jártak volna ilyen kisebbségi életiskolába, mint ez a magyar fiú, vajjon akkor is olyan csökönyösen ragaszkodnának a békerevizio ellenzéséhez s vajjon akkor is olyan könnyen elhínnék, hogy Romániában nincs és nem lehet jogos panasza a kisebbségnek. Uraim, nézzék, világképet fabrikáló uraim, csak egy hónapra méltóztassanak irkognító bevonulni a román hadsereg valamelyik ezredébe, mint kisebbségi sorsban születet katona, akkor tudom, hogy valamelyest meg fog változni az önök véleménye is Románia kisebbségi életéről.

Zágoni Kelemen.

Egész évre lesz

gyermekének iskolaruhája, ha azt nálunk veszi.

Izléses, tartós és divatos fiuruha:

6--10 évig . . . P 15-től
10--15 évig . . . P 25-től

Jó melegen bélelt télikabát:

6--10 évig . . . P 15-től
10--15 évig . . . P 25-től

MODERN RUHAHÁZ

Piac ucca 51.

Főpostával szemben.

Motorok, kerékpárok
varrógépek, alkarészek
lemezek

Molnár Testvérek
Nagytemplomnál

Írógépek gyári raktára és gramofonok nagy javítóműhelye. I. e. 7-21

Őszi vetések

Mikor a feckerajok körülbegek a templomtornyot és bucszkodásuk közben még meg-megpihennek annak kőpárkányán, bucszkodik otthon a sok kisebb s öregebb diák is, hogy utra induljon a tudományok hajlékai felé... Utjuk, könnyed szárnyalásuk átvezet a völgyben őszi szántásban fáradozó öregek felett... Talán észre sem veszik, talán nem is méltányolják, hogy azok a szántogatók mind ő értük is dolgoznak, az ő kenyerükért is izzadnak... Hogy azok a szülők, akik őket utnak bocsajtották, vagy az iskola küszöbéig el is kísérik, mind-mind szántogató, vetető emberek kik ilyenkor bocsajtják a magot, a féltett, drága magot a megtermékenyítő, életet adó szántásokba!

Minden kis diák egy buzaszem, egy drága mag, amelyet az őszi szántásba hullat a magvető, munkában fáradozó és már az őszi felé ballagó szülő! Mennyi érzés, remény... fáradság gond és aggodás kíséri évről-évre, házról-házra ezt az őszi magvetést, főként nálunk manapság, csonka országnak a két sereg és remény sziklái közt hanykódó családaimál!

Minden kis diák egy drága mag, életre ébredéséhez, kalászbá szökkenéséhez fűződik anyák és apák reménye és egy életéért vívó nemzet élni akarása és küzdelme.

S mégis mennyi drága mag vész el még életrekelése előtt, mennyit pusztít el belőlük az élet dúvada, a közönyv fagyos hidege, a mámor és korai vágyak tavaszi mosolyával ölt családok fénye és lázas melege! Talán egyik legfőbb oka ennek maga a szülő, ez az őszi magvető, aki az életnek e szép és boldog időszakában legtöbbször már beteg... testben-lélekben megtört és a magvetés munkájában csak gondját látja szaporodni, örömet, reményeinek valóra válását észre sem veszi. Mit várhatunk a gyermek-től, kinek szülei nézve csak teher ez a magvetés, anyagi gond, cipő, ruha, tankönyv és tandíj kérdés... egyéb semmi sem!

Talán másik főoka a sok remény meghiúsulásának maga az iskola. Ez a felszántott, gondtal, költség-előkészített talaj, ahol és melynek melegében a magoknak életre kelniök és onnan a magasba szökkelniök kell! De minden fáradság, nagy-nagy adózás, számos reform és változtatás mellett is ott tartunk-e már, hogy az az iskola, a minnek lennie kellene!? Hagyjuk meg e kérdésre a feleletet az iskola leghivatottabb ismerőinek: a tanároknak! Mondják ki ők az igazságot, — talán nem fog úgy fájni, mintha azt mások mondják meg. Mi csak keressük az okokat s talán elég ha ezek közül két nagy betegségre figyelünk fel. Az iskolák, az osztályok évről-évre népesebbek lettek s a tanárok hasonlították a szülőkhez, kiknek évről-évre gyarapodott gyermekeiknek a száma! Még a szülő sem volna képes annyi gyermekét szeretettel, gyengédséggel, elnézéssel nevelni, biztatni, ellenőrizni, mint ahánynyal ezt a szegény „agyonáldott” tanároktól a felsőbbé s a szülők várják. Ép így szaporodott évről-évre a tananyag, az előadni és a megtanítani elírt ismeretek mennyisége. Meghaladja ez ma már a tanárok előadó és a tanulók befogadó képességét!

A gyomor túlterhelés ellen már régóta kezelik és orvosolják az emberiséget, de ugyanakkor az agy túlterhelésével senki sem törődik! Csoda-e, ha így az iskola maga

sem az, aminek lennie kellene. — Legjobb esetben egy stílusos palota remek külső díszítésekkel, belső modern berendezésekkel s megtömvé öreg rabokkal a tanárokkal s ifju lelencekkel a tanulókkal. — A „tanrend” a mindennapi parancs, s hét-nyolc évi raboskodás után ideges, az élet további küzdelmeitől előre visszariadó agyontanított koravénült nagyapák kerülnek vissza az otthonba és ki az életbe!

Az őszi szántás ekései s magvetői a szülők mindezt tudják, segíteni nem képesek. Elég nekik az anyagi gond, mit az iskoláztatás rájuk nézve jelent. S talán a mai kor-szellem is távol tartja őket attól, hogy e nagy kérdéssel tovább foglalkozzanak.

Hisz amíg az iskola padjaiban gyermekeik oly hamar keretes pápaszemet viselő nagyapákká öregedtek, s kis leánykaik nagyanyákká megsegyenítő elvek hirdetőivé s követőivé „apostolodtak”, ők az élet másik divatjának hajóján feszített vitorlákkal s nagy akarással sietnek újabb elérhetetlen cél: a megifjodás, az új „örökifjók”. Lekerültek az őszi apák szakállaival, a nagyapói mosolyok az aj-

kakról, hogy azokon egy új ifjuság ingerlő mosolya kérkedhessék. A jó mamák... boldogan pirulnak, hogy az ő kicsi leánykájuk már mi mindent tud, — amit ők még csak eztán fognak megtanulni. Valahogy az iskolák adják a korá véneket, s az otthonban a szülők felőlnönek vissza bohókás, új tavasz és örök tavasz után vágyódó gyermekekkel! Mert senki sem ott keresi és abban találja az élet szépségeit, céljait és nemes hivatását, ahol az számára kínálkozik: ifjuság a tavaszban, illatot árasztó virágzásban, szülők a nyárutóban és őszben, a tisztultabb érzések fenkölt reneszánszában!

Minde nekis diák egy drága mag, életre ébredéséhez, kalászbá szökkenéséhez fűződik anyák és apák reménye... óh mily jó volna, ha ez százszázaléki igaz volna, s nem lenne oly nagyon sokszor csalódka délibáb. S egyéni s családi életünk mindig az időszerű s észszerű céljait szolgálja. Az ifjuság megőrizhetné ideáljait, álmát s a szülők engedelmes tanítványai lennének a legfőbb iskolának: az életnek.

Buchwald Andor.

Egy dussgazdag olasz asszony örökösévé Mussolinit tette

Mussolini jótékony intézmények javára lemondott az örökségről

Róma, augusztus 31. Montecarloban tavaly meghalt Polacco asszony, akinek első férje Weil-Scott Simon, második férje pedig Cortella tábornok volt. Egyedüli örökösévé Mussolini miniszterelnököt tette meg. Különböző jótékonycélokra nagyobb összegeket hagyományozott. A Littorióban léte-

sítendő kórházra félmillió lírát, a Déli nemzeti szövetség céljaira félmillió lírát, a háboruban megvakult katonák lak 200 ezer lírát, a hadirokkantoknak 200 ezer lírát, a rákgyógyítás kérdésével foglalkozó intézetnek szintén 200 ezer lírát. Mussolini a neki jutott örökségről lemondott.

A kormány letöri a magas tengeri árat

Hat hóuapra felüggesztik a tengeri vámját

Jelentettük, hogy a pénzügyminiszteriumban tegnap beható tanácskozások folytak arról, hogy a fenyegető tükormány hiány miképpen enyhíttessék és ne fogaion fenn az a veszély, hogy a gazdák az állatállomány etetésére, kivételre váró gabonát használnak fel.

Már tegnap összeültek a miniszteriumok illetékes referensei és elkészítették azokat a rendelettervezeteket amelyek erre a célra alkalmasak.

Beavatott helyen ugy halljuk, hogy a kormány hat hóuapra felüggesztí a tengerivámot és a vasuti díjtételeket a külföldről behozott takarmányoknál

50 százalékkal fogja mérsékelni.

A kormány ezenkívül maga is beszeres nagyobb mennyiségű tengerit, hogy az esetleges ándragulást tetörje és útját állhassa a spekuláció esetleges mesterkedéseinek.

Azonkívül a kormány érintkezésbe lép a székesfőváros élelmezési intézményeivel, hogy a zsír és húsdragaság meggátlására szükséges intézkedéseket sürgősen megtegyék.

Az akció lefolytatására szükséges összegeket a pénzügyminiszter haladéktalanul rendelkezésre bocsajítja és intézkedni fog, hogy a gazdák jogos hitelgénye kielégíthető legyen.

Hajdusoboszló sokalja a rendőrségi hozzájárulást

Hajdusoboszló város képviselő-testülete legutóbb tartott közgyűlésén érdekes határozatot hozott.

Az államrendőrség költségeihez 1929 január 1-től évenkénti 17.500 P hozzájárulásnak a város terhére megállapítása tárgyában leadott belügyminiszteri rendeletet ugyan- az a képviselőtestület nem vette tudomásul, mivel a hozzájárulási ősz szeg nem a törvényes rendelkezés alapján állapítatott meg. Ugyanis: ha a hozzájárulás összege a városi bevételek 3 százalékán túl nem ter-

jedhet, akkor legfejlebb csak 11.164 pengő 03 fillér, ha pedig az államrendőrségi kiadások 15 százaléka vétetik alapul, akkor csak 7653 pengőt tenne ki a hozzájárulás összege.

A képviselőtestület felterjesztéssel él belügyminiszterhez aziránt, hogy a hozzájárulási összeget évenkénti 7653 pengőre mérsékelje, vagy pedig a rendőrlégénységi személyzet létszámát annyira felelmení, hogy a bel-rend és közbiztonsági szolgálatot ugy a város belterü-

letén, mint a gyógyfürdő telepen is a m. kir. államrendőrség teljesítse. Ha pedig az nem volna lehetséges, ugy kéri a képviselőtestület Hajdusoboszlón az államrendőrség beszüntetését s a hozzájárulási összeg teljes törlését, amely esetben a város saját háztartása keretében fogja beállítani a szükség szerint megfelelő városi rendőrséget.

E határozat hasonló értelmű határozathozatal céljából a többi hajdúvárosok képviselőtestületeinek is megküldetni rendeltetett.

Mi este tartja az Arany Bika dísztermében Olga Baklanowa amerikai táncművész nő egyellen táncestélyét

Olga Baklanowa amerikai táncművész nő ma este 8 órai kezdettel tartja egyetlen táncestélyét az Arany Bika dísztermében.

A művész nő csodás, teljesen újszerű amerikai táncokat fog bemutatni látványosság számba menő pazar öltözékével.

A tizenkét szám átöltözködésének ideje alatt Lányi Lissauer Margit hírneves és kiváló koncert énekesnő adja elő műsorát, Zongorán kíséri Schweizer László kar-nagy. Ez alkalomra az Arany Bika dísztermének színpadját színházi reflektorokkal szerelték fel. Ez lesz az első eset, hogy e helyiségben világitási effektusokkal fognak dolgozni.

Megleppő lesz az aranyhímzésű kárpit körfüggöny is.

Jegyeket délelőtt és délután folyamán az Arany Bika szálloda előcsarnokában lehet váltani négy, három, kettő pengő és egy pengő 50 filléres árban.

BASTIAN SCHIDT ELŐADÁSA A BALATONRÓL

Akik a múlt kedden este hét órakor a müncheni-nürnbergi nagy rádió állomást kapcsolták be, meglepetéssel s örömmel hallgathatták a balatoni-propagandának egy olyan lelkes szózatát, mint amelyet még ideháza is igen ritkán hallunk.

Az előadó, prof. Bastian Schmidt volt müncheni egyetemi tanár, a híres állatfilológus, aki az idei nyár folyamán Tihanyban, a Magyar Biológiai Kutató Intézetben dolgozott. A Balatont írta le beszédében, rajongva beszélt annak színpompájáról, szépségeiről és nagyon tanulságos volt, amint csodálkozásának adott kifejezést, — hogy a legnagyobb Közép-Európai tavat, „egy elhibázott közlekedési politika miatt” alig ismeri valaki Európában. Ezzel rámutatott a Balaton-kultusz hiányának egyik legnagyobb okára.

Részletesen ismertette az új Biológiai Kutató Intézetet, annak munkaprogramját és nagy elismeréssel beszélt annak megteremtőjéről, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszterünkről. Azután leírta a Balaton mádvilágát és annak a kívánságának adott kifejezést, hogy bár sürgősen történelem intézkedések, hogy ez a terület védelmi területnek nyilváníttassék, hogy az ottani páratlan madárvilág ki ne vesszen.

Magyarországon is sokan hallgatták ezt a szép előadást s örömmel és büszkeséggel töltötte el őket nemcsak természeti szépségeinknek ez a dicsőrete, de új kulturintézményünk méltatása is, melynek egyik legelső, kézzel fogható gyümölcse, egyik nagy-névű munkatársának ez az egész világba elmondott rádió-előadása volt.

Kezdődik az iskola

A Dóczy-intézet tanítónőképző-intézetében a beírások szeptember 4-5-6-7-én történnek; 4-5-én íratkoznak a helybeli tanulók; 6-7-én a vidékiek. A gyakorló-iskolában és az elemi iskolában a pótbéírás és a járulékok befizetése szeptember 4-5-én lesz.

A „Dóczy“ ref. leánynevelő intézet elemi iskolájában a pótbéírás szeptember 4-5. és 6-án délelőtt 9-12-ig lesz.

Az izr. polgári leányiskolában a beírások szeptember 2-án és 3-án tartatnak. — Az igazgatóság.

Beiratkozás a piarista róm. kath. gimnáziumba. A piarista gimnáziumba a beiratkozások szeptember 1-én és 3-án délelőtt 9 órakor kezdődnek. — Igazgatóság.

Érettségi vizsgálatok a piarista róm. kath. gimnáziumban. A piarista gimnáziumban az érettségi írásbeli vizsgálat hétfőn, 3-án reggel 8 órakor kezdődik; a szóbeli és javító érettség vizsgálat pedig szept. 6-án, csütörtökön lesz. — Igazgatóság.

Gordonka tanfolyam. Dr Müller Ottó, a város izenede volt tanára, a gordonka tanítását szeptember 1-ével újból megkezdi. A tanfolyamra felvesz kezdőket és haladókat a legmagasabb kiképzésig. Tandíj megállapodás szerint. Kiváló tehetségű szegényszorsú növendék tanítását teljesen díjtalanul vállalja. Jelentkezéseket elfogad 12-1 óra között Ferenc József-ut 18., II. em. 47. sz. ajtó.

Beírás a zsidó reál-gimnáziumban. — A zsidó reál-gimnáziumban szeptember 2-án és 3-án lesz a folytatolagos beírás 9-12-ig. Szeptember 4-én 10 órakor tartja az iskola évnnyitó ünnepét; szeptember 5-én pedig megkezdődik a rendszeres tanítás. Minden egyéb szükséges tudnivaló az iskolában kifüggesztett hirdetésben található. — Az igazgatóság.

Beiratkozás a női felső kereskedelmi iskolába. A női felső kereskedelmi iskolába beiratkozni szeptember 1-3. napjain 9-12 óráig lehet (Kálvin-tér 2.) A beíródíj 27.64. a tandíj havi 20 P. — A róm. kath. vallású tanulók 4-én háromnegyed 9 órakor, a reformátusok pedig háromnegyed 10 órakor az iskola udvarán gyülekeznek és isztentiszteleten vesznek részt. Az iskolában a megnyitót 11 órakor lesz. — Az igazgatóság.

Gyakorlott

gyors- és gépirónó

felvétetik. Csakis olyanok jelentkezzenek, akiknek már irodai gyakorlatuk van.

Phönix és Bécsi Biztosító
Simonffy-u. 1a.

Ecsedi István az Északi jeges tengeren

Havas, jeges eső esik és már az alacsony hegyeket is hó borítja

Ecsedi István dr. aki minden esztendőben megteszi a maga tanulmány-utját, — az idén a hideg észak felé vette az irányt. — Még élénken él emlékezetünkben a tavalyi keleti utnak sok-sok uti epizódjai, melyek nagyrésze lapunk hasábjain láttak napvilágot. Most ellenben egy igen komoly és elszomorító hírrel lepelt meg bennünket, amennyiben utóbbi levelezőlapján azt írja, hogy: „Roppant elhagyott vidéken jártam. Elfogyott a papirosom és nem tudtam kapni!“. — Így kaptunk most cikk helyett levelezőlapot. De ez a levelezőlap is beszédes, amennyiben megtudjuk, hogy most már (aug. 26-án írja) hat napja az Északi je-

gestengeren jár, ahol már havas eső és jég esik, míg a 200 méteres hegyeket már hó borítja. Most került meg a Skandináv félszigetet és most jól bennjár a Jeges-tengeren. A visszavezető uton a Fjordok mentén jön haza. Előreláthatólag szept. 18-20. körül érkezik haza, amikor majd beszámol tudományos és igen érdekes utjáról, a mely tapasztalatokban bizonyára nem lesz szegényebb mint a tavalyi Keleti ut. — Iványi Sándor urnak már Hammerfestből ír Ecsedi István, ahol már javában fűtenek, mivel igen erős a hideg. — Az első hajóval indul tovább a norvég fjordok felé.

A nagylétai jegyző feleségének tragikus öngyilkossága

A cselédet azzal az üzenettel küldte el férjéért, hogy nagy meglepetés éri mikor hazaér

Megrendítő öngyilkosság történt pénteken reggel Nagylétán. Magi Kálmán adóügyi jegyző felesége: Barch Zsuzsanna Frommer pisztolyal szíven lötte magát és azonnal meghalt.

Magi Kálmán öngyilkossága igen tragikus körülmények között következett be. A fiatal, közszeretben álló asszonyt, hogy mi készítette a halálba, még csak sejteni sem lehet. A legboldogabb családi életet éltek Magi Kálmán jegyzőék, akik fiatal házaspár voltak. Négy évvel ezelőtt vette feleségül Magi Kálmán Barch Zsuzsannát s ismerőseik szerint, talán egyetlen perc sem volt házasságuk alatt, mely viszályal és perlekedéssel csúfította volna meg a harmonikus és szeretetteljes házasságát.

Magi Kálmán, mint rendszeres pénteken reggel is még 8 óra előtt eltávozott hazulról, hogy hivatalába menjen. Odahaza felesége és a cseléd maradtak. Kilenc óra felé Magi Kálmán utasítást adott a cselédnek, hogy menjen fel férje hivatalába és hívja őt haza. Izenetül pedig annyit mondott, hogy nagy meglepetésben lesz része, mire hazaért.

A cseléd eltávazása után a fiatal asszony

előkereste férje Frommer pisztolyát, majd az egyik nagy karosszékből helyezkedett el s azután pontosan irányozva, szíven lötte magát.

A golyó a szívet járta át és azonnali halált okozott.

Férje hazaérkezve, a karosszékből holtan talált rá feleségére. A gyilkos fegyver kihullva az öngyilkos asszony kezéből, a szék mellett, a földön hevert. A fiatal asszony mellett, a szív tájékán pedig egyetlen lött seb tátongott. A kétségbeesett férj a borzalmas felfedezés után levelet kutatott, azonban nem talált sem búcsulevelet, sem más magyarázó irást. Magi Kálmán halálának okát így a legteljesebb homály fedi.

A tragikus öngyilkosságról pénteken délelőtt értesítették a debreceni kir. ügyészséget, ahol a temetési engedélyt megadták. A súlyos csapástól gyászborult adóügyi jegyző iránt széles körben nagy részvét nyilvánult meg.

NEGY HÉT MULVA BELEHALT MOTORKERÉKPÁR SZERENCSETLENSÉG KÖVETKEZTÉBEN SZENVEDETT SÉRÜLÉSEBE.

Hetekkel ezelőtt Szathmáry Dezső, 52 éves gazdasági intézőt súlyos kimeneteli motorkerékpár szerencsétlenség érte. Leestett kerékpárjáról és igen súlyos belső sérüléseket szenvedett. Szathmáry sérülésével nem ment orvoshoz, hanem odahaza kezeltette magát. — Állapota azonban egyre rosszabbra fordult, úgy hogy négy nappal ezelőtt orvosi rendeletre a belgyógyászati klinikára kellett szállítani, ahol gondos ápolás dacára is a négy héttel ezelőtt szenvedett belső sérüléseibe péntek reggel belehalt.

ARLEJTÉS UTJÁN FOGJAK BESZEREZNI AZ IPAROSTANONCISKOLA TANSZER- ÉS KÖNYVSZÜKSÉGLETET.

Közeledik az iskolaév és Debrecenben, az iskolák városában, minden iskolában megindult már a munka a tanév előkészítésére.

Az iparostanonc iskola felügyelő bizottsága tegnap tartotta az idei tanév első ülését, amelyen dr Csűrös Ferenc kultúratanácsnok elnökölt. A felügyelő-bizottság számos intézkedést tett a tanév megnyitására és amint azt már megírta a „Debreczen“, igazgatónak a következő tanévre is dr Gulyás Istvánt választották meg. Azonkívül összeállították az óraadó tanárok névsorát, amelyet rövidesen beterjesztnek a városi tanácsnak.

Az ipari érdekeltségek képviselőiben az Ipartestület egy beadvány nyal fordult a felügyelő bizottsághoz, amely szövéttette, hogy az Ipariskola a múltban minden tankönyv és tanszer szükségletét a Méliuszban szerezte be, amely sérelmes volt a többi kereskedőkre. A beadvány fölött hosszas vita indult meg, végül is a felügyelő-bizottság kimondotta, hogy az iparostanonc iskola minden év elején tankönyv és tanszer szükségletét versenytárgyalás útján fogja biztosítani. Így legalább nem kerül hátrányba a főbb kereskedő sem.

A felügyelő-bizottság határozatát beterjesztik a városi tanácshoz és ha a tanács hozzájárul, már az idén is versenytárgyalás útján fogják beszerezni az iparostanonciskola tanszer- és tankönyvszükségletét.

Urak

magasabb tisztviselők nyugdíjasok

jól jövedelmező keresethez juthatnak Jelentkezni Hatvan ucca 22. sz. irodában

A legkellemesebb hűvös sörözőhely az Alföldi Pince vendéglő

Kitünő zónák. — Havi abonama.

Üggyvédi, Orvosi
Kereskedelmi
Invari és mindenajta

nyomtatványokat

Falragasz
Levélpapír
Meghívókat

gyorsan, izléses kivitelben, előnyös árban készít a

Tiszántuli Hírlap könyv- és lapkiadóvállalat r. t.

könyvnyomdája

Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.

Az „elcsábitott“ férjek

Kitiltották Magyarországról és mégis Debrecenbe jött egy morva nevelő - Lotti a rendőrségen Elrendelték őrizetbevételét és ismét kitoloncolják az országból

Egy sovány nőt kísér végig a rendőr a folyosón. Talán 30 éves lehet. Szemei kisírtak és kétségbeesetten néz maga elé. Most fejezték be a kihallgatását és dr. Répássy István rendőrforgalmazó elrendelte őrizetbevételét. Szomorúan halad a rendőr mellett a fogda felé.

Ulrich Lotti története még 1927-ben kezdődött. Nyiregyháza volt német nevelő. Viselkedésével azonban felhívta a rendőrség figyelmét magára. Kutatni kezdtek előlétele után és rövidesen megállapították, hogy Csehszlovákiából került Nyiregyháza, ahol már

hónapok óta élt minden írás és engedély nélkül.

Ezenkívül viselkedése sem volt olyan, ami ott tartózkodását kívánatosá tette volna. — Beidéztek a rendőrségre, ahol kihallgatása során megállapítást nyert, hogy cseh szlovák állampolgár és utlevél nélkül jött Magyarországra. Ulrich Charlotte Mária névű és morvaországi lakos. Megindították ellene az eljárást, melynek befejezte után kiutasították Magyarországról és toloncolták Magyarországra. Ulrich Charlotte Mária névű és morvaországi lakos. Megindították ellene az eljárást, melynek befejezte után kiutasították Magyarországról és toloncolták Magyarországra.

két esztendeig nem lépheti át Magyarországot határát.

LOTTI VISSZAJÖN MAGYARORSZÁGRA.

A morva nevelő azonban nem sokáig maradt odahaza. Ugy látzik jobban ment a sora minálunk, mint saját hazájában, mert utlevél váltott és ez alkalommal szabályszerű okiratokkal felszerelve három hónap múlva ismét átlépte a trianoni határt. Ez alkalommal egyenesen Csongrádra ment, ahonnan a belügyminisztériumhoz kérvényt intézett, amelyben munkaengedélyt kért.

Kérvényében más személyi adatait tüntetett fel.

néhány évvel megfiatalította magát és azt hitte, hogy ezzel sikerülni fog félrevezetni a hatóságokat.

A belügyminisztériumban azonban észrevették a turpisságot. Felütni, hogy a kitiltottak között szerepel már egy hasonló nevű nevelő, akinek csak személyi adataiban van némi eltérés. A nyiregyházi rendőrséghez fordultak és utasították, hogy nyomozza ki, illetve állapítsa meg, hogy a kérvényező Ulrich Charlotte nem-e azonos azzal, akit a múlt évben Nyiregyháza elhagyta.

Lotti azonban azt hitte, hogy ha a kérvényt beadta, már el is van intézve az ügy és nem fognak rájönni a turpisságra. Csongrádról visszament Nyiregyháza és ott sikerült is azonnal egy családnál elhelyezést találnia.

Nemsokára azonban idézést kapott a rendőrségtől.

Erre megijedt és áttette székhelyét Debrecenbe.

Itt Paneth János szalámgyáros alkalmazta, akinek József kir. herceg-utca 35. szám alatti lakásán nyert elhelyezést mint nevelő.

AZ ELCSÁBITOTT FÉRJEK.

Néhány nappal ezelőtt a rendőr-

ségen megjelent Debrecen környékéről egy asszony és feljelentést tett egy debreceni német nevelő ellen, aki elcsábitotta férjét, aki azóta mióta a leánnyal megismerkedett, teljesen elhidegült tőle és elhanyagolja feleségét. Rövid idő alatt többen is jelentkeztek és valamennyien hasonló panasszal álltak elő:

— Egy nevelő elcsábitotta férjeinket.

Az egyik feljelentő azt is előadta a rendőrségen, hogy a nevelő cseh állampolgár és jogtalanul tartózkodik Debrecenben.

LOTTI ELŐÁLLITJAK.

A rendőri nyomozás rövidesen megállapította, hogy a férjesábitó nevelő Ulrich Lotti, akit a nyír egyházi rendőrség az elmúlt évben kitoloncolt az országból. Lot-

Minisztertanácsi határozattal lehet a női ipariskola részére textilgyűjteményt hozatni

A női ipariskolában a növendékek szemléltető oktatása végett egy textil technológiai gyűjteményre van szükség. Ez a gyűjtemény a nyers gyapjú feldolgozását mutatja be a félgyártmányokon keresztül egészen a különböző készárúig. Ilyen gyűjteményt azonban ma Magyarországon nem lehet beszerezni és azt külföldről kell hozatni. A gyűjteménynek a beszerzése azonban igen nagy akadályba

ütközik, mert tudvalevőleg a külföldi anyagok beszerzése tilos és csak minisztertanácsi engedéllyel lehet behozni. Mivel a textil technológiai gyűjteményre az eredményes oktatás érdekében feltétlenül szükség van, az iskola igazgatóság a közoktatásügyi minisztérium útján fordul a minisztertanáchoz, hogy a gyűjteményt, amely körülbelül 400 pengőbe kerül, külföldről megkérjék.

tit erre előállították a rendőrségen. Kihallgatása folyamán mindent töredelmesen bevallott s állandóan azt hangoztatta, hogy teljesen jóhiszeműen járt el. Azt hitte, teljesen elegendő, ha a belügyminisztériumtól munkaengedélyt kér. Később azonban bevallotta, hogy amikor „megfiatalította magát“, félre akarta vezetni a rendőrséget és a belügyminisztériumot és nem gondolta, hogy erre rá fognak jönni.

Kihallgatása után dr. Répássy forgalmazó kihirdette előtte, hogy az eljárás befejeztéig őrizetbe fogják venni.

Amikor ezt a Lotti meghallotta, kétségbeesetten sirni kezdett és kérte, hogy ha ki is utasítják, de hagyják addig szabadlábban.

— Tessék engem főforgalmazó urlassen igazán bis hétfő frei. — mondta.

A könyörgés azonban hiábavaló volt, mert nemsokára jött a rendőr, aki átvette az új „őrizettest“ és lekísérte a fogdába.

Az eljárás tiltott visszatérés miatt megindult ellene, melynek lefolytatása után ismét ki fogják az országból toloncolni.

Elkészültek a Déri múzeum berendezésének tervei

Rövidesen kiadják a versenytárgyalásokat.

A Déri-múzeum egyre jobban közeledik a teljes befejezés felé. — A múzeumi bizottság ugyanis még Julius folyamán elhatározta, hogy a Déri-múzeum berendezésének a terveit elkészíteti és ha a tervek elkészültek, akkor az összes tárlók és egyéb berendezési tárgyak elkészítésére kiadják a versenytárgyalásokat, hogy a debreceni iparosok, amennyiben megfelelő ajánlatokat nyújtanak be, munkához jussanak. Tekintve, hogy a berendezési munkálatok a butor- és vasipar körébe tartoznak, amelyben a debreceni ipar elsőrangú, valószínű is, hogy a debreceni ipar úgy árban, mint minőségben és kiállításban versenyképes lesz.

A nyár folyamán Debrecenben tartózkodott egy Latabár nevű iparművész, aki különböző méréseket csinált a tervekhez és Györgyi Dénes, a kiváló iparművész el is készítette a szebbnél-szebb terve-

ket. Ezeket a terveket Csáky Elemér, a múzeumok felügyelője és Csányi budapesti múzeumi igazgató felülvizsgálták és Györgyi Dénes a napokban le is hozta bemutatás végett Debrecenbe. A tervek, amelyek a legmodernebb külföldi múzeumok berendezései alapján készültek, igazán nagyon szépek és a legközelebbi tanácsulés elé be is kerülnek, amely dönteni is fog a versenytárgyalások kiírása felett, bár vannak egyes művészi természetű munkák, amelyekre nem irhatnak ki versenytárgyalásokat, — hanem megbízás útján fogják elvégezteni. Az ilyen munkák a különböző festmények, amelyek a gyűjteményekhez kerülnek, diaporitívek, stb. A berendezési munkálatokra 360.000 pengő van előirányozva, amely meg is van és így semmi akadály sincs annak, hogy a versenytárgyalások befejezése után a legsürgősebben hozzákezdjenek a berendezési munkálatokhoz. A hatalmas munka amúgy is

hosszabb időt fog igénybe venni, — bár a múzeum megnyitásával nem várják be a berendezés teljes elkészülését, mivel a múzeum egyes, kevesebb berendezést igénylő részei, mint a tárlati termek, hamarabb is megnyithatók.

A Déri múzeum körül az aszfaltozási munkálatok már el is készültek és tavasszal megcsinálják a múzeum körül a parkokat is.

Mától kezdve a „Debreczen“ hétköznap 16, vasárnap 32 oldalon jelenik meg Szenzációs ujtás vasárnapi számainkban

Szeptember elsejével a fejlődés újabb fázisához érkezik el a „Debreczen“ és hétköznapokon 16, vasárnap 32 oldalon jelenik meg, tehát olyan terjedelemben, amely a vidéken páratlan és egyedülálló.

A magyar vidék legnagyobb napilapjává küldi fel magát a „Debreczen“ és mikor ezt a tényt regisztráljuk, nem múlászthatjuk el, hogy hálásan meg ne emlékezzünk olvasóközönségünkről, melynek kártartó bizalma teszi lehetővé a „Debreczen“ újabb magyar nyelvi fejlesztését. Olvasótáborunk növekvő, az olvasóközönség újabb rétegei kapcsolódnak nemcsak Debreczenben, hanem az egész Tiszántúlon a laphoz. Kiadványaink pedig az így nyert anyagi előnyöket állandóan követett elvénél megfelelően maradéktalanul visszajuttatja olvasóközönségünknek a terjedelmesebb, mindig bővebb tartalmu lap formájában.

Ugyancsak szeptember elsejével érdekes újítást vezetünk be. Minden vasárnapi számunk mellékletén rövid, de teljes mértékben tájékoztató összefoglalás adjuk az elmúlt hét eseményeinek. Sokan vannak, kik elfoglaltságuk miatt hétköznaponként nem kísérelhetik figyelemmel az eseményeket, most ezek az olvasóink is vasárnapi szabadidejükben a „Debreczen“ hasábjairól értesülhetnek az elmúlt hét összes eseményeiről is. A vasárnapi lapszám friss, bőséges anyagán kívül, a mellékleten találja az olvasó a rendszeres heti összefoglalót, körülbelül egy oldal terjedelemben. Az olvasó közönség szélesebb rétegei bizonyára örömmel fogadják ezt az újítást, mely az olvasó minél teljesebb tájékozódását szolgálja.

Annak dacára, hogy a „Debreczen“ szeptember elsejétől kezdve lényegesen nagyobb terjedelmű lesz, előfizetési és példányonkénti ára változatlan marad.

Mányi hölgyfodrász

Király ucc 2.

Hennázás minden árnyalatban. Ondó lálás, Manikür. Olcsó ár.

Bámulatos hatású arcszépítő szer a Fáy-crém.

Gyorsan és biztosan eltávolít szepőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P

Kapható: **Grósz Nagy Ferenc**

Arany Egyszarvu gyógyszerárban Debrecen, (Szinház mellett).

Közalkalmazottak, katonai havidíjasok és nyugdíjasok

Folyószámlahitelre

legelőszobban beszerezhetik mindennemű férfi, női, gyermek ruházati és cipőszükségletüket

a Magyar Köztisztviselők Szövetkezete

Ruházati üzletében,

Debrecen, Vár-utca 1. szám. — Telefon: 10-55. sz.

„Ha nad lesek...”

Most is, mint minden nyáron egyedül maradtam. A család többi tagjai elementek messze keletre, ahová nekem mennem nem szabad. Pedig nagyon várnak jól tudom... Már kilenc hosszú éve, hogy készülök a nagy útra. Az élet itt is jó. A kenyerecske asztalra kerül, amit az Alföld keble oly bőségesen ont szüntelen... Talán ott, messze keleten kisebb a kenyér, de ize más, amit az Alföld nem adhat meg nekünk. Színe is más. Barnább, feketébb és nem süthetnek belőle malomkerék-nagyságúakat. Ott a nagyobb érték a föld gyomrában és a hegyek oldalain lakozik, melyeket oly régóta nélkülözünk. A súlyos csákány és az éles fejszék nyomás, sok síró, fájdalmas panasz két szárnyra, melyek nyomán vad, idegen, dűrva hangok kelnek útra, melyek hallatára szívünk úgy összeszorul...

Egyhangú, csöndes életem néha fel-felvidul. Két kis pöttöm magyar gyakori vendégem, kik délután látogatnak el hozzám. Az udvaron álló nagy eperfa szürkés-fehér édes gyümölcse vonzza őket. A kisebbik a fa alatt áll és várja a jó szerencsét. Ő nem tud még mászni, gyöngye a fizikuma. Fődet len fejétől arca: bronzvörösré sült, amelyből két ragyogó szempár, — nagy értelemről tanuskodik. Rövid, barna nadrágjából: két vékony, céklavörös láb nyúlik ki, melyek szüntelen változtatják helyüket.

A nagyobbik a fa tetején mozog, maszkos képe a bő lakmározás eredménye. Néha meg-megráz egy ágat, amelyről kővér, hízott eperszemek hullanak öccse lábai elé... A kicsi kezében egy bőgre s abba szedi szorgalmasan az alapított szemeket. Alig várja hogy félj megjeljen, már szalad a kúthoz, hogy megmossa a portól. Én segítek neki vizet húzni, amit egy hálás szempillantással megköszön.

Ha telik a kis gyomor, leül a földre és sóvárogva nézi a magasban trónoló bátyját. Majd lassan, tempósan megszólal:

— Az epej jó vót, hát te jótat esel-e?
— Bizony, csak itt fent, a magasban vannak a szép, érett szemek. Ezek edesebbek a cukornál, a méznél, nem is adnám értük oda.

— Dobjál le netem is bejőjük, úgy sejtetnék asokból enni!

— Dobnék szívesen Ferkó, de nem lehet. Az alsó ágak mind összetörtek, úgy se tudnák azokból enni.

— Mijén jó dógod van neted!... Ast esed, amejiket akajod. Látod, netem csak a jossból jut, amit szívesen megosztok a kutyával. Neted a kuthos se tell menni, a te epjed nem pojos.

Egy darabig mély csönd. A nagyobbik egyik ágról a másikra vándorol és nem tud betelni az eperfa gyümölcséből. Szinte csámcsog, úgy falja az eperszemeket. De félszemmel lelesanl és nézi az öccse vágyó pillantásait. A kisebbik szeme állandóan a fann függ. Sóvárogva nézi bátyját s látszik rajta, hogy szeretne ő is ott lenni. De ha szemük találkozik, hirtelen lekappa a földre néz, mint akit nem érdekelne a bátyjának a magasban trónoló helyzete. De ez is csak egy pillanattal tart, a másik percben szeme újra a fa koronáján csüng.

A bátyja megunva a hallgatást, újra megszólal:

— Ferkó, nem eszel már többet? ... Ha akarod újra rázok neked, mert ne-

kem már több nem kell. Ugy jól laktam, hogy alig mozgok. A hasam is morog, nem fér bele több. Ha hazamegyünk nem is eszem, a kenyereket neked adom. Jó lesz? ...

A kisebbik még mindig hallgat, nem szól egy szót se.

A nagyobbik tovább folytatja:

— Ferkó, találd ki, miért adom neked ingyen a kenyereket? — Most nem kell érte semmi, még a piros ceruza se, amit az úton találtál. Pedig úgy szeretem azt a ceruzát, oly szép

piros vonalakat lehet vele írni!... Ha nagyobb leszek és pénzem lesz, mind piros ceruzát fogok azon venni. Annyi lesz, mint egy boltban.

A kisebbik lassan fölkel a földről, kis kezét hátra összekulcsolja, szemeit a fára vetve, méltóságosan megszólal:

— Ha nad lesek, én nem oda medek ahová te, hanem sottal magasabbja, fel, a fa tetejére és onnét fogom enni as epjeket!

Mikházi.

A kulisszák világa

A debreceni színészek Szolnokon - Újabb szerződések - Fényesen beváltak az új tagok - Timár Ilát, aki Budapesten vendégszerepel, Nagy Anci pozsonyi primadonna helyettesíti - Az első heti műsor

Szombaton este megnyílnak a szolnoki színház kapui és a debreceni színház új művészei között három napi megfeszített munka után megkezdik az új szezon. Lázás készülődés, izgalmas percek, órák előzték meg a szezonnyitást és csodálatraméltó az a fáradságtalan agilitás, amivel felkészültek színészeink e nagy napra.

Az utazás minden különösebb akadály nélkül zajlott le és a színészek vonatja pontosan érkezett Szolnokra. Utközben vidám hangulat uralkodott a negyvenegy színész között. Ugratások, mókázások és általános éneklés tette kellemessé azt a néhány órát. A hangulat emelkedett volt és ebben Szigeti Jenőnek volt nagy része, aki mint hírlík, operariákat énekelt érces baritonján.

Szolnokon már este kiírta a próbákat Kardoss Géza igazgató, Remete főrendező és Szathmáry karnagy. Szerdán reggel 9 órakor kezdődött a társulati gyűlés, amelyben az igazgató felolvasta a társulat tagjainak névsorát és bemutatatta tagjainak az igazgatóságot.

A próbák azonnal megkezdődtek. A színpadon az *Olympiából* tartottak részletes emléképróbat *Thuróczy Gyula* drámai rendező vezetésével. Utána a *Marusjából* volt rendelkező próba, délután az „Orlov”-ot és a „Legkisebbik Horváth lány”-t próbálták, este pedig a „Gyurkovics fiúk”-ból tartottak részletes próba próbát.

A zongoratermekben is lázasan megindult a munka. *Szathmáry* Endre karnagnál egész napon át az „Orlov”-ot, Csanak Béla karnes terén pedig a „Borcsa Amerikában” és a „Gyurkovics fiúk” című operetteket tanulták.

Unger Pista az új bonviván az „Orlov”-ban lép fel először. A debreceni közönség jól tudja és könnyű megállapítani, hogy igen értékes nyeresége a színháznak. Végtelenül szimpatikus megjelenés, nagyon meleg hang, kivételes ele-

gancia és ami az operetteknel ritkaság: kitűnő színész.

Misoga László *Ferenzi* Marianál új táncokat tanult. Amellett, hogy egyike a legkiválóbb komikusoknak, kinek eredeti humora sok derűs percet fog szerezni a debreceni közönségnek, valóságos táncakrobata. Színpadokon régen látott táncokban lesz majd alkalmunk gyönyörködni. A táncpróbát végignézte Kardoss Géza igazgató is, aki a legnagyobb elragadtatás hangján jelentette ki:

— Lehet, hogy egy évig, de az is lehet, hogy husz évig leszek színigazgató. Az azonban bizonyos, amíg én a debreceni színház élén állok, Misoga mindig tagom lesz.

Újabb szerződtetésről is számolhatok be. Az igazgató szerdán délután leszerződtette *Sugár* Misi, a miskolci színház volt táncos naturbursát. Táviratilag rendelte Szolnokra, ahol először levizsgáztatta. A színpadon felgördült a függöny, kigyultak a lámpások és következett a vizsga. Közönség is volt: az igazgató és a társulat elsőrangú művészei mint publikum foglaltak helyet a nézőtérben és a kelt, játszott.

A vizsga fényesen sikerült: *Sugár* Misi letette az érettségét. Jelenen éret meg arra, hogy a debreceni Csokonai színház tagja lehessen.

A nézőtérben felzúgott a taps és *Sugár* szerződése ebben a pillanatban befejezett tény volt. Nehány perc alatt megegyeztek Kardoss igazgatóval, azonnal Szolnokon maradt és már csütörtökön megkezdte működését. Első fellépte a „Gyurkovics fiúk” Gyurkovics Gyurkájában lesz.

Az új tagok közül *Felek* Klári és *Németh* Ilá igen tehetséges színésznőknek mutatkoznak. *Felek* Klári a „Nászéjszakában”, *Németh* Ilá pedig az „Éva grófnő”-ben lép fel először.

Antók Feri csütörtökön érkezett

meg szabadságáról. A nyarat a Balaton mellett Siófokon töltötte. A rossz nyelvek azt mondják, hogy óriási sikere volt a nők körül. — Állítólag mindenki szerelmével üldözte, de ő minden ilyen ajánlat elől kitért. Rosszmájú kollégái azonban sehogy sem akarják ezt elhinni.

A kórus? Sokkal jobb, mint a tavalyi. Kardoss Géza igazgató társulatának összeállításánál nagyon vigyázott arra is, hogy a kar ebben a szezonban a legkényesebb igényeket is kielégítse. Szükség is volt erre és különösen az operaelőadásoknál fogjuk majd érezni ennek jótékony hatását.

Vendégszerepléssel kezdődik a szolnoki szezon. Alig jelentek meg az első két műsornak plakátjai, amikor *Beöthy* László felkérte Kardoss igazgatót, engedje meg, hogy a Belvárosi Színházban *Honthy* Hanna szerepét néhány napig a „Nászéjszakában” *Timár* Ilá játszassa el. Hosszas diplomáciai tárgyalás után a két igazgató megegyezett és másnap hatalmas plakátok jelentek meg a szolnoki utcákon:

„Szolnok városát tisztelettel értesitem, hogy miután

TIMÁR ILÁT

a budapesti „Belvárosi Színház” kölcsön kérte, illetve 5-6 napi vendégszereplésre a „Nászéjszaka” primadonna szerepére meghívta, az 1928 szeptember 2-án, vasárnap délutánra hirdetett

NÁSZÉJSZAKA

és az 1928 szeptember 4-én, kedd estére hirdetett

ORLOV

című szerepekben a *Timár* Ilára hirdetett szerepeket

NAGY ANCI

a pozsonyi színház primadonnája fogja játszani.

Nagy Anci ezenkívül hétfőn a „Legkisebbik Horváth lány” című *Zerkowitz* operettben is vendégszerepelt fog.

Az első hét műsora változatos. A megnyitó előadás *Molnár* Ferenc „*Olympiá*”-ja lesz *Szentgyörgyi* J. Máriával a címszerepben. A többi főszerepet *Halassi* Mariska, *Dinyenyésy* Rózi, *Thuróczy* Gyula, *Szigeti* Jenő és *László* Gyula fogják játszani. Kovács huszárcapitány parádés szerepében mutatkozik be a társulat új tagja: *Lázár* Tihamér.

Vasárnap este *U. Kovács* Terus első felléptével a „Borcsa Amerikában” című zenésjáték, hétfőn pedig *Nagy* Anci vendégjátékával „A legkisebbik Horváth lány” kerül színre. Horváth Sári szerepében lép fel először Szolnokon *Ferenzy* Marian, a debreceniek kedvence, *Unger* István és az újonnan szerződtetett *Misoga* László.

Kedden *Tamás* Benő első felléptével az „Orlov” című operettet tüzték műsorra. *Lew Urwantrér* híres színjátéka a „*Marusja*” bemutatója szerdán este lesz. A kis paraszt eselőd szerepében *Felek* Klári mutatkozik be. — Csütörtökön *Kardoss* Géza is játszik. Az *Antóniában* fogja híres szerepét alakítani. Egyébként a darab szereposztása nagyrészt a régi. Pénteken pedig a „*Gyurkovics fiúk*” kerülnek színre *Tihanyi* Lúlia és *Németh* Ilá felléptével.

A szezon tehát megindult, a színészek megkezdik a munkát, most a közönségen a sor.

Cirano de Bergerac,

Hotel PANNONIA-Pensio Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópusi flórájú kert közepén.

Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.

Szobái tágasak, világosak és abszolút tiszták.

Több tagú családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok.

Valamennyi szobában vízvezeték hideg-meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitűnő magyar-francia konyha.

Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

Szemtől szembe

Vasárnap délelőtt a nagyerdei fürdőháznál vártam a villamosra. A sétauton, a parkban és kis fenyvesben elhelyezett padokon, pihenő nők és férfiak ültek; ki árnyékot, ki napfényt keresve.

Az uszodából messze hallatszott a hangos jókedv.

Forrór, perzselőn, nagyuri bőkezűséggel ontotta sugarát a nap; emberre és növényre egyaránt.

A köves ut szélén, egy régimódi, vesszőből font, alaposan kiszolgált gyermekkoscsi tűnt fel. Megviselt, hiányos oldalán, pirosalmák, sárga barackok, kéklő szilvák kandikáltak kifelé.

A súlyos mennyiségben megrakott koscsit, — melyről a síró, nyiszorgó kerekek keservesen panaszkodtak — egy tízeves-forma, mezitlábos fiúcska taszított. Gyöngye lábain, karjain és k's testének erősen megfeszített mozdulataiból látszott, hogy erejét jóval felülmúló munkát végez.

A koscsi mellett egy harmincöt évesnek látszó nő, karján üres kosárral, körömbős, unott arccal lépkedett.

— Siess már, siess! mert későn érkezünk és megejtőznek bennünket, — hallatszott a nő sürgető hangja, mikor a fiúcska egy pillanatra megállt, hogy az arcáról omló verejtékcseppeket lea náogatásnak eleget tenni.

Egyszer csak, hirtelen magam sem tudtam mi okból: a gyerek térdre esett. A koscsi egyik szöglete lefordult és almák, barackok és szilvák szerteszét gurultak a köves, poros uton.

A nő egy pillanattal meredten állt meg.

— Te haszontalan, vigyázatlan, lusta, dög — hallatszott aztán, dermesztő hangja — miért nem figyeltél? hiszen tudod, hogy ez a kerék néha k'szik!

És majdnem minden szónál, egy-egy ütés repült a gyermek vézna testére; ki karjait védőleg magafelé emelve, ijedten, némár, túrta az ütések mindaddig, míg egy ökölcspás arcába nem sújtott. Ekkor keserves sírásra fakadt és könnyei, verejtékcseppeivel összefolyva hullottak nemcsak a szer-teheverő gyümölcsökre, de ut porára is.

Szegény, ismeretlen tíz éves kis embertestvérem, még most is fáj a szívem, ha rád gondolok és eszembe jut, hogy nem került sem rendőr, sem nő, sem férfi, aki csak egyetlen ültést is elhárított volna gyöngye testéről...

Bár vakítóan, forró: sült a nap, mégis úgy éreztem, hogy fától borul szemem elé.

Elfordultam, hogy ne lássam a gyermek szenvedéseit.

Dívtos, narancssárga ruhába öltözött nő közeledett felém. Oldalánál ny'rottaszörű, selyemzsinóron vezetett eb haladt.

Egyszer csak két fiatal leányka — cavallérokól kísérvé — utólérté a kutyát vezető hölgyet.

— Oh de kedves, drága, okos, enni-való, gyönyörű ez a kutyuska — hallatszott minden szájából — s a másik percher, karkötőtől és gyűrűtől csillogó kezek simogatták a meglepődött állatot, mely észrevéve, hogy ő az ünnepe: magasra emelt fejjel állt.

Ekkor a gyermek is meglátta a kutyát és hosszasan, szinte irigykedve nézett rá. Szemük találkozott és mint vetélylártsak nézték végig egymást.

Belenéztem a gyermek szemébe, mely ilyen gondolatokat fejezett ki:

— De jó is néked! Lásd, én erő-mön felül is dolgozom és fáradva verejtékezem. Meztelen lábaimat szurja a kavics. Fejemet és egész testemet égeti a nap. Erőm elhagyja későn és mikor véletlen baleset történik velem, — melyről éppen úgy nem tehetek, mint arról, hogy egyáltalán a világra

jöttem — akkor szidás és ökölcspás a jutalmam. Oh, de szeretnék cserélni veled!...

A kutya szeméi pedig ekkor fele-tek vissza:

— Látom, hogy neked jobb dolgom van, mint nekem. Tudd meg: én selyemvankoson alszom. Apotnak, Gondoznak. Nyakamat ezüst lánc övez. Parfómós, lágy kezek simogatnak. Ur-öm sajátkezüleg etet. Hogy is lehetsz olyan vakmerő, hogy hozzám emeled

fel magad? Boldog vagyok, hogy nem embernek, hanem kutyának alkotott a sors. Én vélem akarsz cserélni? Te?...

Megdöbbenett ez a két kép, melyet így szemtől-szembe állított elém az élet. Elgondolgoztam és szememmel le-hunytam egy pillanatra, hogy emléke-zetembe zárjam a látottakat: aztán elindultam a villamos felé, mely indu-lásra kész, türelmetlenül csöngelett.

Ács Iván.

Egy XVII. századbeli vitéz emlékművének leleplezése

Zoltai Lajos fedezte fel Kádár vitéz sírját

Érdekes ünnepség színhelye lesz szeptember 9-én a Berettyóújfaluhoz közel fekvő Kórógy pusztán. Ekkor leplezi le ugyanis a nagykanizsai Dorottya Egyesület, amely a Hadimúzeum alosztálya és vendöke a kormányzó felesége, az elnöke pedig gróf Bethlen Istvánné, — Kádár vitéz emlékművét. Kádár vitéz a borosjenői Kádár család őse és a tizen-hetedik században, 1660-ban harcolt a törökök és tatárok ellen és ebben a harcban esett el. A nagyhírű vitéz hősi tetteiről egyébként az irodalom is megemlékezik.

Kádár vitéz sírját Zoltay Lajos, múzeumi igazgató fedezte fel, hosszú-szas kutatás után, 1921-ben és a borosjenői Kádár család megvásárolta

azt a területet, ahol nagynevű őse alusza örök álmát. Ezt a helyet jelölte meg most díszes emlékekkel a nagykanizsai Dorottya Egyesület, melynek a feladata, hogy a magyar történelem vitézi emlékeinek a helyét jelölje meg. Az emlékművet díszes ünnepség keretében fogják szeptember 9-én felavatni és az ünnepségre meghívták Zoltay Lajost is, akinek előadást kellene tartani arról, hogyan fedezte fel Kádár vitéz sírját. Mivel Zoltay Lajos ugyanakkor a Kistemplom felavatási ün-nepségén vesz részt, a sír felfedezé-sének történetét más fogja helyette felolvasni. A síremléket leleplezése után a Bihar megyei vitézi széknek adják át gondozás végett.

November 30-ig lehet bejelenteni a valorizálás alá kerülő biztosításokat

A valorizációs törvény értelmében élet-, járadék-, vagy más személybiztosítás felértékelésére csak annak van igénye, aki biztosítási szerződését 1922 január elseje előtt magyar törvényes pénzbenben kötötte és 1928 április elsején, tehát 1928. évi XII. törvényeikk életbeléptetési idején Magyarország területén lakott. A pénzügyminiszter június elsején megjelent rendelete értelmében a felértékelés alá eső biztosítási szerződéseket augusztus 31-ig kellett bejelenteni annál a hazai vagy külföldi biztosító tár-

saságnál, amely a kötvényt kiállította. Ez a határidő most lejárt. A pénzügyminiszter azonban a valorizálás alá eső élet- és járadék-biztosítások bejelentésére megállapított határidőt három hónappal meghosszabbította, hogy a biztosító vállalatoknál azok is bejelenthesék szerződésüket, akik eddig a bejelentést valamilyen okból elmulasztották. A biztosítottak eszerint november 30-ig még bejelenthetik valorizálás alá kerülő élet-, vagy járadék-biztosításukat.

MIT VEGYÜNK ÖSZRE?

1 pár garantált céna flór női harisnyát	1.98	P ért
1 " " " első min. valódi selyem harisnyát	4.50	"
1 " " " la flór gyermek patent harisnyát	0.88	"
1 " " " strapabíró férfisoknit	0.50	"
1 drb la csikos selyem nadrág hibátlan	3.50	"
1 drb tartós la reform nadrágot	1.60	"
1 drb gyönyörű gyapju gyermek svettert	3.80	"
1 drb tartós gyapju női sveltért	7.80	"
1 drb kötött ruha újdonságot	26.—	"
1 mtr egész nehéz la Crep de Schint	7.80	"
1 mtr la mintás Crep de Schint	7.80	"

Intézeti harisnyák.
Költőtáru újdonságokban szenzációk.

HAVAS napi nyaházában

Bádogos ucca 1 szám.

Könyv

Simán Erzsébet: Nyugtalan-ság. (Versek. Grill kiadás. Budapest 1928)

Simán Erzsébet az asszony-íróknak abba a kevés tagot számláló csoportjába tartozik, akiknek nem feltűnési vágy, hanem hivatottság parancsolt tollat a kezébe. „Nyugtalan-ság” című kötete legalább azt bizonyítja, hogy vérbeli költő, akinek lelki szükséglet a poézis.

Az „asszony irodalom” a dilettantizmus melegágya. A gyengébb nem kihasználva a férfi veleszületett udvariasságát és a nő iránt érzett leküzdhetetlen tiszteletét, valóságos dzsungelt teremtett az irodalomban. Utón-uffélen „költőnőkkel” találkozunk, akik valamennyien verseket faragnak, „írónők” állják el utunkat, kik novellákat követnek el, regényeket írnak s mint a mai kor legújabb kelevénye, bevonult a magyar irodalomba az irodalmi nők dívatja.

Ilyen körülmények özött üditőleg hatnak Simán Erzsébet igaz művészetével megírt versei, akit tehetségével nem az „írónők”, hanem nemre való tekintet nélkül a költők közé emel. Hangulatos, lágy sorai néha, mint tavaszi muzsika, eredeti rímekben csengenek össze, máskor pedig kötetlen formában veti papírra újszerű és eredeti gondolatait. Akár rímekben beszél, akár pedig szándékosan száműzte ezeket, soráiból sohasem hiányzik a szabad vers egyik elengedhetetlen alapfeltétele: a gondolatrítmus. Meglepő erőt és bátorságot árulnak el írásai. Alaposan ismeri az életet, néha azonban túlfűtött hatalomvágy fogja el s ilyenkor kinzó erőszakosságról tesz hitvallást. Ha sokszor túlzottan realiz-tikus szemmel is nézi az életet, a lelke mélyén azonban mindig őszinte tisztaság lakik. Simán Erzsébet, aki az „Újság” főszerkesztője, a nagy magyar Alföldről — hol még tudnak álmodni az emberek — került Budapestre, a nagy város fergetegében azonban megőrizte álmodozó, tiszta érzelmekkel telített lelkének romlatlanságát.

„Nyugtalan-ság” című verskötete eseményt jelent a magyar irodalomban. Örökös vágyakozás esendül kis soráiból. „Jóság ne hagyj el” című versében az önzetlen szerelme vágyaik. „Megállni a vágytól” verseik-lusa csupa lendület, őszinte és mély érzések, mesteri formába öntött versek sorozata, melyek közül a Pillangó asszony, Nyár, Kis lányom ki lesz? és A Nyugtalan-ság dícséreté a legkiválóbbak.

Igazi költő, akinek írásai tökéletes irodalmat, megtisztult költészetet jelentenek.

(—ency.)

Ahány ember annyi nézet

de mindenki nézete megegyezik abban, hogy épület bádogosmunkát, csatornázást, vízvezeték felszerelést szakszerűen és jutányosan

Fülöp Miklós

bádogosmester utján kapunk. —

Uzlete:

Debrecen, Csapó ucca 3. sz.

Telefon 9-17.

Költségvetés ingyen.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti: A tegnapi jelzett depresszió mélypontja Debrecenen este 8 órakor vonult át. A szélirány hirtelen északnyugatra fordult és rohamosan erősödve, viharerősségű lökésekkel seprte végig a várost. A légneműsége ugyanezen időponttól kezdve ugrásszerűen emelkedett, jelezvén a viharfront átvonulását. A viharfront átvonulásaival kapcsolatban kis zivatarban és esekély esőben is volt részünk; reggel 7 óráig 1.1 mm. A hideg levegő beáramlása ma este 7 óráig állandóan tart, amely áramlás a tegnapi itt volt meleg levegőt kiszorította és a magasba emelte, úgy, hogy a felhő és csapadékképződés egész napon át tartott. Este 7 óráig a leesett csapadék mennyisége 8.1 mm-t tesz ki. A légneműsége a tegnapi mélypontról: 744.6 mm-ről ma este 7 óráig 753.1 mm-ig, 8.5 mm-rel emelkedett. A hőmérséklet tegnap este óta állandóan csökken; a ma déli hőmérséklet 15.1 C-t a tegnapival összehasonlítva, a csökkenés 17.7 C. A talajhőmérséklet ma fél 2-kor 0 cm-en: 17.4 (a csökkenés 30.0 C), 15 cm-en: 22.0, 100 cm-en: 20.7.

A hőmérő mélypontját az éjszaka folyamán beálló felderülés mellett miután 6-7 C-os minimummal fogja el. Holnapra már valószínűleg az éjszakai óceánról fölérik a hideg levegőből álló maximum hatáskörébe kerülünk, miért is kissé felhős és hűvös idő várható, a hőmérséklet lassu emelkedésével.

— **Istentiszteleti rend a ref. templomokban, vasárnap, szeptember 2-án.** Nagytemplomban délelőtt 9 órakor dr. Révész Imre, délelőtt 11 órakor Mezey Béla, délután 5 órakor Kardos Lajos. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 5 órakor Szentjóbó Zoltán. — **Árpádtéri templomban** délelőtt 10 órakor Szentjóbó Zoltán, délután 3 órakor Magyar Bertalan. — **Ispótyi templomban** délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Nagy Sándor. Homokkertben délelőtt 10 órakor Nagy Sándor. — **Nyilastelepen** délután 3 órakor Siposs Imre. — **Csapókerthben** délután 3 órakor Papp László.

— **Vasárnapi istentiszteletek a róm. káth. templomban.** A róm. káth. templomban vasárnap a szokott vasárnapi miserend. Fél tíz órakor főpapi mise. Utána szentbeszédet mond dr. Lukács József piarista igazgató. Legutolsó mise déli félegy órakor. Egész nap szent segítségadás. Délután 6 órakor szentség betétel és ájtatosság, tartja Bakacs Iván káplán.

— **Az evangélikus templomban** az istentiszteletet folyó 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos evangélikus lelkész tartja.

— **A Káth. Férfi liga** ma szombaton este 7 órakor tartja rendes havi ájtatosságát. A vezetőség kéri a tagok teljes számban való megjelenését.

— **X Tankönyv eladás** összes iskolák részére, — használt féláron kapható — csere-, vétel legmagasabb áron. Tankönyv kötés, vászonháttal ötvenfillér, mindenkinek. Springernél, főposta mellett.

A „Debreczen“-be feladott apróhirdetés valóban szerencsét hoz

Az ötven pengős apróhirdetési jutalom tegnap került kiosztásra

Ma, szombaton a 100 pengős jutalom kerül sorra

Apróhirdető feleink számára kiosztott jutalomdíjak kiosztása során tegnap az ötven pengős jutalomdíj került sorra. Ez a jutalomdíj a 2340. sorszám alatt feladott apróhirdetéshez volt hozzátartozva az előzetesen megállapított terv szerint. Pénteken reggel már a kétezrháromszáz szám körül járt a sorszám és délelőtt 11 óra után vették fel kiadóhivatalunkban a 2340. számú apróhirdetést.

Egy uriaszony adta fel a következő apróhirdetést a „Debreczen“ és a „Tiszántúli Hírlap“ számára:

URICALAD
két középiskolás leányt
teljes ellátásra elfogad.
Kossuth utca 61.

Az apróhirdetés feladója özvegy Hatvány Józsefné volt. Hatvány József néhai kiváló ref. tanítónak özvegye. Az uriaszonynak a kiadóhivatal nyomban kiutalta az ötven pengős jutalmát. Az uriaszony némi meglepetéssel, de természetesen örömmel vette fel a váratlan összeget.

Munkatársunk beszélgetést folytatott az uriaszonnyal, aki a következőket mondotta el:

— Boldogult férjem az Ispótyi utcai ref. iskola igazgatója volt, míg élt. Épen ma kézbesítette a posta a nyugdíjamat és hozott továbbá egy levelet is, amelyet egy budapesti bank-cég küldött. Ebben a levélben azt közlik velem, hogy

— **Vasárnap este 8 órakor Bartalis tanciskolája,** össztáncossal megnyílik, a legjobb jazz-band-el. Simonffy ucca 1.-c. szám.

— **Ma, szombaton este Giovanni a budapesti Beketow cirkusz** ezidei nagy attrakciója, a Bonbonniere kabaréban, (Városház étterem).

— **Beiratás az óvodákba.** Debreczen sz. kir. város óvodáiban, a felvétel, vagyis a beiratás, folyó évi szeptember hó 8-ig tart, amikor is minden szülő tartozik beírni a már négy évet betöltött és a hat évet még be nem töltött gyermekét. A beiratáshoz szükséges a keresztlevel, (születési bizonyítvány) és a himnológiai bizonyítvány. A beiratásokról semmiféle fizetni való nincs, ezért tehát a legszegényebb szülő is beírathatja és óvodába járathatja a gyermekét.

— **A Boeskey csapata vasárnap játsza az idén első bajnoki mérkőzését a III. kerület csapatával.** Ez a mérkőzés országosra nagy érdeklődésre tart számot, de különösen fontos nekünk debrecenieknek, hiszen a mi csapatunkról van szó. Erről a mérkőzésről, továbbá a professzionista futballbajnokság első fordulójáról, valamint a keleti kerületben az első amatőr fordulóról és az összes napi eseményekről a Debreczeni Hétfői Ujság számol be legjobban és legrészletesebben. Hétfőn reggel mindenki a Debreczeni Hétfői Ujságot olvassa. A 16 oldal terjedelmű lap mindenütt kapható, ára csak 20 fillér

az osztálysorsjátékon sorsjegyem egy kisebb összeget, 120 pengőt nyert. A délelőtti folyamán megszövegetem egy apróhirdetést és eljöttem, hogy azt a „Debreczen“-ben és a „Tiszántúli Hírlap“-ban közzé tegyem. — Ugyanis kosztos akarok fogadni és ezért hirdetek. Több alkalommal is hirdettem már itt Önöknél és mindig eredménynyel járt az apróhirdetésem.

— Amint éppen a kiadóhivatal helyisége elé értem, eszembe jutott, hogy milyen érdekes volna, ha az osztálysorsjáték nyereménye mellé még nekem jutna az apróhirdetési jutalom is. De csak úgy tréfásan gondoltam rá és éppen ezért igazán meglepett, mikor a kiadóhivatalban közölték velem, hogy az ötven pengős jutalom tényleg nekem jutott. — Azt mondják, hogy a szerencse háromig meg nem áll, ma már két ízben rámosolygott, kiváncsi vagyok, hogy harmadjára mit hoz...

A 100 pengős jutalom kiosztására ma szombaton kerül sor, mivel az apróhirdetések sorszáma már a 2500 felé közeledik, amelynek keretében a 100 pengős jutalom is fel van véve az előre megállapított terv szerint.

Szeptember hónapra a lapvallalat igazgatósága újabb értékes jutalmakat tűz ki apróhirdetőfeleink számára, ezzel is rekompenzálni akarván azt a szeretetteljes ragaszkodást, melyet apróhirdetőfeleink részéről tapasztalunk.

— **Giovanni ma este a Bonbonniereben!**

— **Maga alá temette a beomló fal.** Szegezőről jelentik: Erdődi János, 80 éves jómódu háztulajdonos új házat akart építtetni. Saját maga fogott hozzá a régi házának a lebontásához, amikor már félig lebontotta a régi házat, az egyik álló fal beomlott és maga alá temette Erdődi Jánost, akit haldokolva húztak ki a romok alól. Beszállították a kórházba, de életben maradásához semmi remény sincsen.

— **X Tankönyvek** az összes iskolák részére beszerezhetők, használt tankönyvek féláron. Antalffy József könyv- és papírkereskedése. Szent Anna- és Varga utca sarkon.

— **Lépfenében meghalt egy gazda.** Egerből írják: Egerbakta községben erősen pusztít a lépfene, a marha- és juhállományban. Pallagi Miklós, 49 éves ottani kisgazdának is elhullott napokkal azelőtt az egyik tehene. A károsult gazda pusztá kíváncsiságból hozzáfogott az állat hulla felboncolásához, miközben egy a jobbkarján levő nyíl sebet megfertőzte. A seb helyén rövidesen pokolvar keletkezett majd a szerencsétlen ember jobb oldalát sárgás-barnás hólyagocskák borították el, erős lázba esett és kínos belső fájdalmakról panaszkodott. Egy nappal több láza emelkedett, émelygés, fejfájás és borzongás vette elő, egyre fokozódó gyengeséggel. E tüneteket rövid időn belül követte a halál.

Kezdődő érelmeszesedésnél a természetes „Ferenc József“ keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést gyorsan és enyhe módon megszünteti. — A gyakorlati orvostudomány vezérei a FERENC JÓZSEF vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez a szívbajosoknál is szabályozza a gyomor- és bélműködést, aminek következtében az étvágy növekszik és az ellenállóképeség fokozódik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszertüzletekben.

A HONTALAN TOLVAJ UJJLENYOMATÁT FELKÜLDTÉK BUDAPESTRE

Az állítólagos Csáki Lajosné életét kutatja a rendőrség

Részletesen beszámolt a „Debreczen“ arról, hogy néhány nap óta egy hontalan tolvaj a rendőrségi fogda lakója. — Az őrizetben levő asszony kihallgatása során neveit állandóan változtatta, mert állítólag azt sem tudja, hogy hívják. Szüleit nem ismerte, születési helyét nem tudja. Hol Csáki Lajosnének mondotta magát, hol azt állította, hogy Deutsch Szabó Róznának hívják, más alkalommal pedig kijelentette, hogy tudomása szerint a neve: Szabó Mari.

A rendőrség most a három nevű tolvaj — aki Dankó Juliánna Darabos ucca 26. szám alatti lakásán követett el lopást — előéletét kutatja.

Ma délelőtti újjelenyomatot vettek róla és azt felküldték Budapestre a büntügyi nyilvántartóba és ezen az uton próbálnak valami eredményt elérni, mert alapos a gyanu, hogy egy veszedelmes tolvajt sikerült elfogni. A háromnevű tolvaj egyelőre tagadja, hogy más büncselekmény terhelné lelkét mint a Darabos uccai lopás. A vizsgálat folyik.

— **Német nyelvi tanfolyam.** Kezdeknek és haladóknak, társalgás, irodalom, kereskedelmi levelezés, (utóbbi francia nyelven is). Művészettörténeti és irodalmi kurzusok. Dr. Heger Flóris tanár, Hatvan ucca 1. szám, III. udvar, földszint.

— **Négy kacagató bohózat.** Perényi Margit, Buday Ilonka, Seress Lilla, Buday Sándor a színpadon. Tíz új tánc attrakció a parketten a Bonbonnierben. Belépődíj 80 fillér és a vigalmadó. Kezdeté fél tíz órakor.

— **Korlátlan italmérés megnyitása.** Ertesítem a kedves vevőimet, hogy f. évi szeptember hó 1-én, szombaton 8 órakor vacsorával egybekötött megnyitót tartok. Előre is garantálom tisztán kezelt finom italaim kiszolgálását. A megnyitó esti vacsora ára 1 pengő. Okvetlen elvárom ezen megnyitóra minden kedves vendégemet. Előzetesen és szolid kiszolgálásról előre is biztosítva. Tóth István, Homokkert, Harsányi Gusztáv ucca 9. Frissen csapolt Dreher sör. Kecskeméti fajborok egy liter 1.20, 6-bor 1.60 fillér.

— **Fülöp Sándorné Benedek Ilona** női kalap különlegességek szalonjában Péterfia utca 42. sz. eredeti párisi modellek óriási választékban rendkívül mérsékelt árakban. Iskolai kalapok, alakítások a legolcsóbban.

— **X Idegenek és vidékiek figyelmébe.** A „Debreceni Kalauz“ 180 oldalon, 40 képből ismerteti Debreczen városát és a Hortobágot. Ára részletes árképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

Csak egy mosolyt

Egy fiu így címezte meg a levelet:

„Édes apámnak, Turon.“

A turi postás megkapja a levelet s épen javában nérgelődik, ami dőn belép hozzá egy idegen ember s ezt kérdezi:

— Nem irt nekem a fiam levelet?

— Fogja kend: itt van — szolt a postás s kezébe nyomja a furcsa címzésű levelet. — *Ennek a fiúnak csak kend lehet az apja.*

Két atyafi egy távoli község vásárjára ballag. Mennek, mendégélnék, míg befordulnak az egyik ut-elágazásnál, melynél egy oszlopon kis táblácska függött a következő felirással:

„Ezen a zuton autózni szigorúan tilos!“

— No, sógor, — szolt az egyik — *most mehetünk tovább gyalog.*

A részeg ember éjjélkörül hangosan gondolkodik a kocsmában:

— Most már nem tudom, mit mondott a feleségem? Igyam csak két pohárral és 10 óraker menjek haza? Vagy igyam tíz pohárral és 2 óraker menjek haza?

— Unitárius istentisztelet. A Hatvan uccai imaházban vasárnap délelőtt 10 óraker prédikál Józán Miklós, budapesti esperes, püspöki vicárius.

— Giovanni Bonbonniere! Giovanni Bonbonniere! Giovanni Bonbonniere Ma este! Ma este! Ma este!

— Az Egyetemi Könyvtár holnapról szeptember 1-től kezdve, délelőtt 9 óráról este 7 óráig, egyfolytában nyitva lesz.

— Beiratás a német nyelvoktatásra iskolás gyermekeknek, azonkívül hat éven aluli gyermekeknek a német játékdélelőttökre, naponta 3-5-ig. Piac ucca 34. szám. Német Gyermekotthon.

x Jön! Giovanni a Bonbonniereben. (Városház étterem).

— A homokkerti ref. Olvasó Egyet 1928. szeptember hó 2-án, vasárnap délután 2 óraker rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: A homokkerti templom ügye. A gyűlésre ezúton is meghívja a tagokat az Elnökség.

x Látszerészeti szaküzletemet át-helyeztem Csapó ucca 12. szám alá. Nagy Kálmán látszerész. — Javító műhely.

— Lelkészváltás a róm. kath. plébánián. Szeptember elsejével a debreceni róm. kath. plébániáról Szarvasra helyezik át Takácsy Dénes segédlelkészt s helyébe dr. Rózsa Jenő segédlelkészt kerül. A Thereziánumban a második prefektust Tóth Imrét Orosházára helyezték át, helyébe Farkas István kerül.

x Vidéki utra legjobban utazik, a Fortuna hérautóval. Megrendelhető Csapó ucca 10. szám alatt. Telefon 3-20 szám.

— Felülfizetések: Az Ondód—Vedres dülői állami elemi népiskola udvarán rendezett jótékonycélu aratási ünnepélyen a következők fizettek felül: Ekl Józsefné 10 pengő, N. N. 7.60 pengő, Harangi István 2 pengő, István 1 pengő, Juhász József 2 pengő, Pongor István 2 pengő, Vásárhelyi G. Tolvaj István 2 pengő, Törő Kálmán 2 pengő, Fülöp Imre 1 pengő, Rác János 1 pengő, Végh Mihály egy pengő. Ezúton mond adományaikért *hálás köszönetet a rendezőség.*

Megfojtotta látogatóját és a gerendára akasztotta holttestét

A gyilkos két évvel ezelőtt férjét is így tette el láb alól

Budapest, aug. 31. Uri község csendőrsége kinyomozta, hogy a mult hét egyik estéjén özvegy Bugyi Jánosnénál látogatóban volt Solti Antalné tápiószülei volt bírő özvegye, aki özvegy Bugyiné megfojtotta, majd a mestergerendára akasztotta fel, hogy az öngyilkosság látszatát keltse. Most derült ki, hogy özvegy Soltiné két esztendővel ezelőtt férjét is meg-

fojtotta és a lovak alá dobta, hogy azok tiporják össze. Három évvel ezelőtt pedig a vele egy kocsin utazó apósát gyilkolta meg, majd az utra dobta és a kocsival több ízben keresztül hajtotta rajta.

A csendőrségen Soltiné bevallotta azt is, hogy a községben három haragosának a házat és gabonáját is felgyújtotta. — Beszállították a pestvidéki ügyészség fogházába.

— A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem, a Tiszántúli egyetlen közgazdasági hetilapja, vezetőhelyen méltatja a „Magyar Hét“ jelentőségét, amelyet nagy érdeklődéssel vár az egész Tiszántúli kereskedelem. Közli a könyv és papirkereskedőket érdeklő miniszteri rendeletet, ismerteti az ácsiparosok és a kőfaragóiparosok munkakörét. Közli az összes tiszántúli versenytárgyalási, szállítási, pályázati hírdeményeket, a mátszalkai, derecskei útépitési pályázati eredményeket, a legújabb ipari és kereskedelmi közgazdasági eseményeket, országos vásári híreket stb. Nélkülözhetetlen ez a lap minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak, üzletembernek stb. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem szerkesztősége és kiadó hivatala Debrecen, Piac ucca 81. szám Olvassák az egész Tiszántúlt.

— Segélykérés. Egy szegény négy gyermekes, beteg asszony kéri a jóléki emberek segítségét, mert jelenleg dolgozni nem tud és gyermekeivel igen nagy nyomorban van. Szíves adományokat Szatmári Józsefné, Bihari telep, Malom ucca 4. szám alá kéri.

— Ismét munkás-balesetek. Ismét több balesetről érkezett jelentés a debreceni rendőrségre. Árva István, Károly Ferenc József út 43. szám alatti lakos, a Debrecen—nyirbátori vasút műhelytelepén a létráról egy kocsi festett. Közben a létra megcsuszott. Árva István leesett és a lábát megsértette. — Ujhelyi Sándor pályamunkás a váltó kiemelésénél segédkezett társainak. A súlyos váltó kicsúszott kezéből és jobb kezének a középső ujját összetörte. A megsérült munkások állapota nem súlyos.

— Baleset az országúton. Sajnálatos baleset érte a minap vitéz Dede László debreceni főkalauzt, a HÉV főellenőrt. A HÉV egyik autóbuszán teljesített ellenőri szolgálatot. Az autó busszal szemben egy luxusautó robbant, amely csaknem összeütközött az úttaszállító gépkocsival. Így is horzolt a egymást a két gép. Vitéz Dede László a baleset következtében a fején, a térdén és az arcán szenvedett kisebb sérülést.

— Felhívás. Debrecen sz. kir. város tanácsa, a m. kir. belügyminiszter ur 73189—1928. B. M. számú körrendelete alapján felhívja a város közönségét hogy a gondozásukban álló siktetnema vak és gyengeelméjű egyéneket, a családifő, (gyám, munkaadó, gazda, szállásadó) tartozik a városháza magassföldszint 12. számú helyiségében, legkésőbb folyó évi szeptember hó 15-ig, személyi adatainak közlése mel-

lett bejelenteni. A bejelentés a fogyasztóknak egyének érdekében áll, mert az összeírás célja az illetők gyámoltatása és foglalkoztatási ügyének országos rendezése. Ezért mindenki tegyen eleget bejelentési kötelezettségének, annál is inkább, mert a bejelentés elmulasztása kihágásnak is minősülhet. A városi tanács.

— Kirándulás a Nagyeseréce. — A Nyilastelepi Népkör vezetősége, vasárnap, szeptember hó 2-án, a nagyeserécei állomás mellett levő erdőbe, nagyszabású, vígszórakoztató kirándulást rendez. A kirándulni szándékozók részére a Népkör helyiségétől reggel 6 órától kezdve, óránként egy 20—25 személyt befogadó autóbusz közlekedik, amely 30 fillért szántja a kirándulókat a helyszere. — Hideg ételkekről és italokról, vonós- és fuvós zenekarról és különféle szórakoztatásokról a vigalmi bizottság gondoskodik. A Népkör vezetősége.

— Tanítónő választás az izraelita hitközségnél. A statusquo izraelita hitközség iskolaszéke, tegnap tartott ülésén töltötte be a megüresedésben levő tanítónői állást. Az iskolaszék a tanítónői állásra Neumann Margit választotta meg, akinek népszerűségét mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy a titkos szavazás dacára egyhangulag választották meg. Neumann M. már egyébként öt éve működik a hitközség elemi iskolájában, mint helyettes tanítónő, a legnagyobb megelégedés mellett és így a választás az arra legméltóbbat érte.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Kovács Erzsébet rk. 9 hónapos, Bellegelő 2.; — Pocsay Sándor ref 52 éves, Akáca ucca 17. — Bencsik József ref 14 hónapos, Bánk 60. — özv. Mezei Mihályné ref 81 éves, Kuruc u. 66. — Szilágyi Gábor ref 11 hónapos, Pesti ucca 4. — Rottthart Katalin izr. 15 éves, Berettyóújfalú. — Hegyesi József ref. 2 éves, Derecske, — özv. Varga Jánosné ref. 78 éves, ref. ispotály; — özv. Thermayer Fülöpné rk 63 éves, Hajnal ucca 12. — Szatmári Dezső ref 52 éves, Kőlesey ucca 18. — Szabó Mihályné ref 64 éves, Hajduböszörmény. — özv. Bertoli Antalné gk. 50 éves, Teleki ucca 16. — Nagy Sándor ref. 30 éves, Uzsó ucca 19. — Karsai Péter ref 16 hónapos, Volofka ucca 15.; — özv. Szilágyi Mihályné ref 39 éves, Gazdasági akadémia, — Bőjthe Tamás rk. 13 hónapos Gyöngyös, — Kuncse Ferenc rk. 40 éves, Sinay Miklós ucca 26. — özv. Nagy Sándorné ref 82 éves, Kisfaludi ucca 25. szám.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szombat, szeptember 1.

Budapest 557.5 (3), (20): — 9.30: Hírek, közgazdaság. — 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben 12 óraker déli harangszó az egyetemi templomból. Utána: Gramofonhangverseny. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 5: Kende Mercedes S. M. nővér előadása: „Vissza a családhoz“. — 5.45: Tangók, bluesok, angol keringők. Előadják: Kerpely Jenő (gordonka), Martinek István (haway gitár) és Polgár Tibor (zongora). — 7: Özv. Rákosi Viktorné Sipulus: „A mángorló“ c. novelláját olvassa fel. — 7.45: Előadás a Stúdióból. „Médi“. Operett 3 felvonásban. Irták: Willner és Reichert, zenéjét szerzte: Schubert. Színpadra alkalmazta: Lafite. — 10.15: Pontos időjelzés, hírek. Utána: Cigányzene.

Külföld:

11.00: Bécs: Zene. — 1.30: Barcelona: Rádió-trió. — 3.30: Zürich: Gramofonzene. — 4.30: Leipzig: Szimfonikus hangverseny. — 5.00: Berlin: Zene. Nápoly: Vittoria Fiano hangversenye. — 6.00: Zürich: Mandolin-hangverseny. — 6.10: Brunn: Dalok és áriák. — 6.15: Bécs: Dal- és eszlo akadémia. — 6.25: Breslau: Eszperantó előadás. — 7.00: Prága: Nedbal: Lengyelvér (operett). — 8.00: Leipzig: Mozart: Figaro házassága. — 8.15: Bécs: Stolz: Médi (operett). Frankfurt: Tarka est, utána tánc. — 8.30: Stuttgart: Kamarazene, utána tarka est. — 9.00: Róma: Puccini: Nyugati leánya (opera). — 9.45: Lausanne: Táncczene. Stockholm: Táncczene. — 10.30: Berlin: Táncczene. Breslau: Táncczene. Varsó: Táncczene. — 10.35: Bern: Táncczene. — 10.45: Kopenhága: Táncczene. — 11.00: Milánó: Szórakoztató zene.

KIMÉLTÉ A SOLYMARI HALALAUTÓ SOFFÖRJE A GUMMIT, AZÉRT TÖRTÉNT A SZERENCSETLENSÉG.

Budapest, aug. 31. A solymári autókatasztrófa ügyében a sebesülteket kihallgatták. Lovag Ybl Miklósné és Ladányi László olyképen adják elő a szerencsétlenséget, hogy az autót vezető Puskás Imre *kímélni akarta pneumatikáját és ezért kerülte az uttest kavicsait felsőrt követését és letért az ut szélére olyan szerencsétlen módon, hogy az erős fordulás következtében a gépkocsi leszaladt az utról és lezuhant a másfél méter mély árokba. — Puskás sorsa felett holnap határoz a vizsgálobíró.*

— Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Atkári Mihály — Fodor Erzsébet; — Berecz Imre — Góz Erzsébet; — Szabó Lajos — Darabont Erzsébet.

— Születések: Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Kálmán Péter napszamos, fiu Péter; Béres Sándor áll. rendőr, fiu Sándor; dr. Veress G. v.-tanácsnok, f. László; Szabó István napszamos, fiu István; Szatmári Ferenc mozdonyv. I. Ilona — Kun Gergely gyári m. leány Irén — Ladányi Gábor cipész-s. fiu Ernő — Matkó László vasestergályos-s. fiu Sándor.

MOZGÓSZÍNHÁZAK MŰSORA

Uránia: Percival Christopher Wren; „A halálallegió” szerzőjének regénye nyomás, **Fekete sejk**, keleti dráma, főszereplők: Evelyn Brent, Noah Berry.

Vigszínház: Dolores Del Rio legnagyobb filmje, **Hold leánya** és Friedrich Wrubel világhírű elbeszélése: **Halál hídjá**, — főszerepben: Lona Schmidt.

Jön! Hétfőtől Vigszínházban: Előadott ember, Emil Janningsal.

„Meteorban” szombaton: Csak felmenteknek! „Csaljunk mind a ketten”, Kitiűnő vigjáték 8 felvonásban, Ossi Oswald és Livió Pavanellivel és „A kikötő vámpírjai”. Kalandos történet 6 felvonásban.

Előadások 7 és 9 órákor.

„Meteorban” vasárnap: „A puska-porostorony ostroma”. Mexikói történet, Tom Mix főszereplésével és „Modern lányok”. Társadalmi dráma, Colleen Moore és Madge Bellanyval.

Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.

Magyar munkásnak ad kenyeret, ha harisnyát **Benyás Emil** gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac ucca 18. szám, Tisza-palota.

TÁRSAS KIRÁNDULÁS SZEPTEMBER HÓ 8—9-én.

Debrecen, Miskolc, Tapolca, Lilafüred és vissza.

Indulás Debrecenből reggel 7.50-kor. Miskolcra érkezés 13.13-kor. Miskolc személy pályaudvarról autóbusszal a turista szállodába, ahol ebédet szolgálnak fel. Ebéd után autóbusszal kirándulás Tapolca fürdőre, ahová 20 pernyi autó ut után van az érkezés. Tapolca fürdő megtekintése, tetszés szerint fürdés a 22 fokos rádium tartalmu uszodában, vagy esztnakázás a csolnakázó tavon. A környék megtekintése után autóbusszal este 8 órákor érkezés Miskolcra, hol a turista szállodában vacsora. Megszállás a Turista szállóban, ahol a nők teljesen külön elhelyezést nyernek. Kilepedikén a Turista szállóban reggeli, reggeli után autóbusszal kirándulás Diósgyőrön keresztül Hámor-Lilafüredre, ahol megtekintjük a háromi esepkőbarlangot és kirándulás a hegyekbe. Délben 1 órákor Lilafüreden ebéd. Visszatérés Lilafüredről délután 3 órákor autóbusszal Miskolc személypályaudvarra, ahonnan indulás 16.35-kor és érkezés Debrecenbe 21.35-kor.

Részvételi díj III. osztályon, bőséges ellátással szállodával, autóbusszal és a fentebb említett összes szórakozással személyenként 16 pengő; ugyancsak II. osztályon 18.20 pengő. Jelentkezés a Menetjegyirodában szeptember hó 5-én déli 12 óráig, ahol a jelentkezéskor a részvételi díj fele előlegképpen lefizetendő s mely összeg a kirándulás meg nem tartása esetén vissza lesz térítve.

Legolcsóbban **fest, tisztít**

Weisz, Arany János-u. 9. Gyász esetén tizenkét óra alatt fest.

SPORTHÍREK

A holnapi atlétikai verseny.

A DEAC holnapi ifjúsági atlétikai versenye délután fél 4 órákor kezdődik az Egyetemi Sporttelepen a debreceni és a keleti kerülethez tartozó egyesületek atlétáinak részvételével. A verseny iránt nagy érdeklődés mutatkozik atléta körökben, annál is inkább, mert a verseny a szeptember 9-iki országos vidéki bajnoki versenyre is válogató versenyként szolgál.

A középiskolai ifjúságnak ez lesz utolsó versenyzési alkalmá a nyári szünetben és így a középiskolások is nagy számban vesznek részt a versenyen. Nagy érdeklődés kíséri a hármassugrást, amelyben a kerületi rekordert Kovács mellett a budapesti bajnok báró Gudenus is valószínű induló és így kettőjük küzdelme az országos rekord megdöntését is hozhatja. — Súlydobásban Végh (DEAC) startja ígér eseményt, mert betegeskedése óta most áll először starthoz. Rátz (DEAC) és Póka (H.-Böszörmény) a gerelyvetésben érhetik el az 50 méteres határt.

A MASz. vidéki propaganda verseny

szeptember 9-én nagy esemény lesz a vidéki magyar atlétikának. A verseny ez évben Debrecenben a DEAC sporttelepén kerül eldöntésre és az atlétikai szezon legszébb eseményének ígérkezik nemcsak hatalmas arányainál, hanem az eredmények alapján is.

Alakuló gyűlés a padon

Nyolc ifjúsági egyesület fiatal vezetője elhatározta, hogy ha már a szövetség nem gondol rájuk, akkor csinálnak ők valamit. Értekezletre hívták össze az intézőket és heves vita után elhatározták, hogy a debreceni ifjúsági egyesületek kértfordulós körmérkőzést rendeznek. Díjról is akartak gondoskodni. Az volt a terv, hogy minden résztvevő benevezési díj címén 3 pengőt fizet és a befolyt pénzből vesznek 11 ezüst- és 11 bronzérmeket. Később azonban másképp határoztak: 5 pengő a benevezési díj és az első három nyer díjat és pedig nagyezüstöt kap az első, kisezüstöt a második és bronzérmeket a harmadik. Nyolc csapat vesz részt az ifjúsági körmérkőzésen: Turul, PIFC, Asztalos FC, Jókai, Ferenc József FC, Testvériség, HT és Kossuth.

Minden elismerést megérdemel a fiatalság akciója. Sajnos azonban, a szövetség nem sok gondot fordít a fiatalokra, kikből majdan nagyok lesznek és a nagy csapatok erősségei válhatnak belőlük. Így történetet meg, hogy az ifjúsági egyesületek intézői helyiség hiányában kénytelenek voltak értekezletüket a **Kossuth szobor mögött egy padon megtartani** és itt tárgyalták le a jövő futballistái a saját erejükkel megindítandó díjmerközésekről.

Bíróküldés

A vasárnapi amatőrbanoki mérkőzéseket a következő bírók vezetik: Debrecen DKASE—DMTE Szántó Zoltán. — Berettyóújfalun BUSE—DVSC Róth Miklós. Nyíregyháza NYKISE—Nagykálói SE Nagy Dániel. Törökszentmiklós T. MOVE—DTE Ráduly Endre.

Felhívások

Felkérem a III. ker. összes játékosait, hogy f. hó 2-án délután 2 órára a Husos ellen a DTE pályán jelenjenek meg. — **Intéző.**

A **homokkerti Sport Club** alakuló gyűlését 1928 szept. 2-án délután

5 órákor tartja a homokkerti ref. Olvasóegyletben. Az érdeklődőket a gyűlésre ezuton is meghívja **Peley László** intéző.

Felhívom a Ferenc József FC játékosait, hogy szombat este fél 8 órára az Arpád téren feltétlenül jelenjenek meg. Krecz, Grega I., Grega II., Szabó, Barelon, Glent, Nagy, Martinec, Szabó V., Ekli, Ráeszkai, Egri, Barna, Biró. — **Intéző.**

Felkérem a HT alant felsorolt játékosait, hogy szombat este ¼ 8 órára a Bethlen uccai parkban okvetlen jelenjenek meg. Schwartz I., II., Weisz, Katz, Csillag, Fisch I., II., III., Gerő, Pongrác, Konyu, Grosz, Friedlander, a vámospéresi ut megbeszélése végett. — **Intéző.**

Felkérem a Turul összes játékosait, hogy ma szombaton este 7 órára a Kossuth szobornál megjelenjen sziveskedjenek. Tárgy: a szobozási mérkőzés. — **Intéző.**

Felkérem a Boldogkerti SC összes játékosait, hogy f. hó 1-én este 8 órára a klubhelyiségbe jelenjenek meg fontos megbeszélés miatt és a vasárnapi mérkőzés összeállítására. Kéri az **Intéző.**

Felhívom az alant felsorolt csapatok intézőit, hogy vasárnap a Gambrianus különtermében 10 órára megjelenjen sziveskedjenek. Asztalos, Pincér, Turul, Jókai, Ferenc József, Kossuth, HTE, Testvériség. Az intézők pontos megjelenését kéri **Turai** intéző.

Felkérem a Turul FC játékosait, hogy holnap este 7 órára a Külső-vásártéren megjelenjen sziveskedjenek. Tárgy a szobozási ut megbeszélése. — **Intéző.**

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE.

A budapesti árutözsde hivatalos árfolyamai: Buza 77 kg-os tiszavidéki 26.55—26.75, fejmegyei, bácskai és dunántuli 26.35—26.55, pestvidéki 26.40—26.60; 78 kg-os tiszavidéki 26.75—26.95, felsőtiszai 26.65—26.85, fejmegyei, bácskai és dunántuli 26.55—26.80, pestvidéki 26.60—26.85, 79 kg-os tiszavidéki 27—27.20, felsőtiszai 26.90—27.10, fejmegyei, bácskai és dunántuli 26.80—27.00, pestvidéki 26.85—27.05, 80 kg-os tiszavidéki 27.25—27.35, felsőtiszai 27.15—27.25, fejmegyei, bácskai és dunántuli 27.00—27.10, pestvidéki 27.05—27.15.

Rozs pestvidéki 24.35—24.60, más 24.35—24.60, árpa I-a 27.25—27.75, sörárpa felv. 28.50—30.75, egyéb 28.00—29.50, repec 45.00—46.00, zab I-a 25.75—26.25, közép 25.25—25.50, tengeri tiszántuli —, egyéb 31.35—31.60, korpá 20.75—21.00

A határidőpiac hivatalos árfolyamai a következők: Buza októberre 27.06, 26.96, 27.06, zárlat 27.04—27.06, márciusra 29.58, 29.60, 29.46, 29.56, 29.50, 29.45, zárlat 29.52—29.54, májusra 30.38, 30.46, 30.24, 30.34, 30.26, zárlat 30.28—30.30.

Rozs októberre 25.70, 25.54, 25.70, 25.72, zárlat 25.70—25.72, márciusra 27.80, 27.60, 27.78, 27.70, 27.76, zárlat 27.72, 27.74.

Tengeri májusra 28.16, 28.06, 28.50, 28.42, 28.50, 28.42, 28.44, zárlat 28.42—28.44.

Sertésvásár

Maradvány 1598, felhajtás 106, eladatott 326. Könnyű 172—180, nehéz 184—192.

Országos vásárok sorrendje

Szept. 2, vasárnap. Csépa (csak ló- és kirakóvásár), Fülöpszállás, Kisújszállás, Szolnok.
Szept. 3, hétfő. Akasztó, Alberti

(pót), Balatonlelle, Bares, Bonyhád, Celdömölk, Dédes, Dunapentele, Enying, Felsőíreg, Felsőgesd, Győr, Jászapáti, Kapuvár, Kőszeg, Miszla, Mór, Nagyfűged, Németholy, Nyíregyháza, Perkáta, Pécs, Rétság, Sátoraljaújhely, Sopron, Szentgál, Szepetk, Szikszó, Szirák, Tiszatarján, Tompa, Tüskevár, Zalaapáti.

Szept. 4, kedd. Alsópaty, Bród, Felsőíreg, Högyész, Marcali, Nagykanizsa, Simontornya, Szamosszeg, Szentlőrinc, Szirák, Szombathely.

Szept. 5, szerda. Bük, Kaba, Kaposvár, Kunhegyes (havi), Miskolc (havi), Nagylengyel, Simontornya, Vizvár, Tiszakarád.

Szept. 6, csütörtök. Celdömölk, Csaroda, Encs, Etyek, Görgeteg, Kiskomárom (havi), Ibrány, Kutas, Onód, Orosháza, Pápateszér, Putnok, Tiszafüred (havi).

Szept. 7, péntek. Buj, Cegléd, Gyöngyös (havi), Magyarbicske, Orosháza.

Szept. 9, vasárnap. Alsónémedi, Fegyvernek, Nagykáta, Szőreg.

Valuták

Angol font	28.00
Belga frank	79.95
Cseh korona	17.01
Dán korona	158.30
Dinár	10.06
Dollár	572.20
Francia frank	22.65
Hollandi forint	230.40
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.52
Lira	30.25
Német márka	156.90
Norvég korona	153.50
Osztrák schilling	81.00
Spanyol peseta	95.60
Svájci frank	110.75
Svéd korona	153.85

Elhalálozott

térjem 25 év óta fennálló vízvezeték, csatornázási kutszivattyuk szerelési vállalatát **Pásztor Károly** szakértő szerelő vezetésével tovább folytatom. Mosdók, fürdőszobák berendezését és szivattyuskutak felszerelését és minden szakmába vágó javításokat a legolcsóbban vállalom. Költségvetéseket díjtalanul ajánlok.

Özv. EMERICH VILMOSNÉ Arany János-u. 16. Telefon 10—12.

Házhelyek

Kedvező vásárlási alkalom!

A Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet tulajdonát képező és a Monostorpályi ut., valamint Gróf Vécsey utca sarkán elterülő szőlő ingatlanból még néhány, 300 öl területű házhely eladó.

Érdeklődők és házhelyhez juttattak a házhelyek ára, valamint az igen előnyös havi fizetési feltételekről a hivatalos órák alatt, — Kossuth utca 8. szám alatt, — az intézet helyiségében felvilágosítást nyerhetnek.

Ozinstock Henrik

butorüzletében

elsőrangú műbutorok

kaphatók

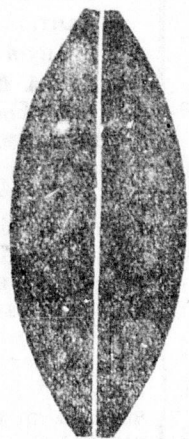
Miklós ucca 2. szám.
előnyös feltételekkel.

Közhirre tesszük

azon elhatározásunkat, hogy megkezdjük az olcsó

nyárvégi árusítást

Ritka alkalmat nyújtunk tehát mindenkinek hogy a még raktáron lévő kitűnő tartós anyagból készült kiváló szabású férfi, fiu-és gyermekruha szükségletét leszállított áron beszerezhesse

Nézze meg kirakatainkat, tekintsen be üzletünkbe ahol vételkényszer nélkül készséggel állunk rendelkezésére!

Magyar Ruháipar

Ruhaáruháza,
közvetlen a Bika száma épületében!

Debreceni Izraelita Hitközség.
877-928.

Hirdetés a templom-ülések bérbeadásáról

Ezton is értesítjük a hitközség összes tagjait, hogy a templom-ülések bérbeadására a következő munkarendet állapítottuk meg.

1. A múlt évi bérlők szeptember 3-9. közötti napokban (kivéve szombaton) elővételi jogon válthatják ki tavalyi üléseiket.

2. Szeptember 10-13. napjai között bérbeadjuk mindazon üléseket, amelyekre nézve az előjog nem gyakoroltatott.

3. A pótimaházak ülései szeptember 9-13. napjain adatnak bérbé.

4. Jegyek kiadása: naponta délelőtt 9-12-ig és délután 3-5-ig a hitközségi irodában (József kir. herceg-utca 26.).

Debrecen, 1928 aug. 31.

Az Elnökség.

FIGYELEM!

Olcsó uri és egyenruha szabóság.

Ha olcsón és jól akar ruházkodni, ne sajnálja a fáradságot felkeresni

Reich Márton

uri és egyenruha szabót, hol a legújabb divat szerint készítik ruháját, hozott szöveteiből már 22 pengőtől készít öltönyöket. Egyesületek, tisztviselők és sportemberek 20 százalékos kedvezményben részesülnek.

Piac ucca 58. szám. II. lépcső, I. emelet 19. ajtó.

Debrecen, 1928 augusztus 30.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város tűzoltóságától kisélejtezett 1 drb. fedélnélküli sárkocsi (bricska) folyó évi szeptember hó 6-án délelőtt 9 órakor a városgazdai hivatal udvarán, Dégenfeld-tér 5. szám alatt nyilvános árverésen eladatik.

Debrecen, 1928 augusztus 30.
Városgazda.

Meglepően olcsó árak az

Esernyőház-ban

Piac-u. 83. Király-u. saroképület.

Athuzás, javítás gyorsan készül.

Eddig még nem létező olcsóság!

Kosztin Lajos

rőfős, rövidáru és uridivat üzletében, Szent Anna ucca 3. (Szabó és Zengewald cég helyén.)

140 cm. széles angol gyapju kelmék	P 7.50
140 cm. széles Eolinok minden színben	P 8.30
140 cm. széles gyapju kamgárnok	P 9.60
Gyapju kazánok	P 4.30
Selyem elejtü férfiingek	P 6.40

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg-utca 1., Arany-Bilka-épület. Egyszer fizet és köznap két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTULI HIRLAP, vasárnap három lap: a DEBRECZEN, TISZÁNTULI HIRLAP és a DEBRECENI HETFOI UJSÁG közli apróhirdetését. Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-88 sz. telefonszámonk alatt kaphat

Levelezés

BEIRATÁS
német nyelvoktatásra iskolás gyermekeknek, — azonkívül hat éven aluli gyermekeknek a német játkédelelőttökre, naponta 3-5-ig Piac ucca 34 szám. Német Gyermekek-otthon, 2417

„NEM BÁNJA MEG”
szombaton menni nem tudok. Hétfő délután ott leszek. Levele a kiadóban van. 2379

JOBB IPAROS.
elvált, 25 éves, fiatal ember, házasság céljából megismerkedne „jobb vidéki” fiatal leánnyal, vagy elvált asszonnyal, 20-25 évesig. Megy a kocsi porz'k az út utána” jellegre a kiadóba. 2316

„JOBB NŐ”
levélben jelzett időben vá ni fogom. Uriember! 2387

„ÖSZINTE”
jellegre levél van a kiadóban. 2334

FÜGGETLEN

fiatal urinó, ideális lelkü, zeneértő uriember ismeretségét keresi. Leveleket „Csinka Panna” jellegre a kiadóba kérek 244

Allást kereső nők

EGY
jő családból való nő, kitűnő bizonyítványokkal elmenne csakis egyszerű házaspárhoz vagy magánoshoz, Molnárné, Bősörmény, B. Péter u. 1666 szám. 2337

BEJÁRÓNÓ
felvétetik azonnal, Dézsiék, Gázgyár. 2336

FÜSZERÜZLETBEN
kiszolgáló, inkasszáló, vagy pénztárkezelésre ajánkoz'k gyakorlatlaltl bíró leány. Bundi u. 3. szám. 2361

NIKKELEZÉS,
erősítés, galvanizálómotor, telefon, villany berendezés, berendezések készit Földvári, Széchenyi ucca 55. Tanuló felvétetik. 22-a

Allást kereső férfiak

24 ÉVES
kereskedői gyakorlatlaltl leltéőleg rőfős- és divat szakmában azonnal' be lépésre állást keres Cim a kiadóban. 2221

JÓZANÉLETŰ
soffór állást keres, helyben, vagy vidéken. — Címet a kiadóba kérem. 2352

Betöltendő állás nők részére

GYAKORLOTT
gyors- és gépirónó felvétet'k. Csak is olyanok jelentkezzenek, akiknek már irodai gyakorlatuk van. Phoenix és Bécsi, Biztosító, Simonffy u. 1-a). szám. 5-a)

KÉPZETT
szűcsvarrónőket felvez. Nagy szűcs, Szent Anna ucca. 2380

ÜGYES
mindenes leány, vendég lői konyhába, bentlakásai felvétetik. Sas ucca 2. szám. 2391

BEJÁRO
takarítónőt, jó bizonyítványokkal, azonnal felvesz délelőtti, P'ac ucca 28. B). II. emelet 12. 2385

KÖNYVELŐNŐ
aki pénztár kezelést is vállal, felvétetik. Írásbeli ajánlatok eddigi működés leírásával a kiadóba. „Lelkiismeretes” jellegre kértnek. 2397

BEJÁRÓNŐ
felvétetik. Csapó ucca 23 szám. 2442

FELVESZSK
önállóan főző minde-
nest, jó bizonyítványval
kéttagu családban, Pé-
terfa u. 8. szám. 2405

SZOBALÁNY
felvétetik, Kandia ucca
4-A). emelet. 2424

NŐIKALAP
készítésében gyakorlott
önálló munkaerőt, kézi-
lányokat felvesz Rózsa
áruház. 2413

BEJÁRÓNŐ
esetleg 14-15 éves le-
ány, felvétetik, Libakert
Szűfű u. 14. 2362

HÖLGYFODRÁSNŐ
ki haját vágni tud, ma-
nicürös leány és tanuló
leány felvétetik. —
Batthyány u. 10. 2253

VIDÉKI
cipkészdában kiszolgáló
kisasszony felvétetik —
árva előnyben részesül.
Cím: Darabos utca 52.
2322

MINDENES
szakácsnő hosszabb bi-
zonyítványval 1-re felvé-
tetik Franck Edénél, Me-
gyeház mellett. 2346

GÉPIRÓNŐ
teljes iprodai gyakorlattal
felvétetik Dr. Fráter La-
jos ügyvédnél, Piac u.
73. 2367

BEJÁRO
takarítónőt jó bizonyít-
ványokkal délelőtti re fo-
gadok. Hunyadi u. 24.
I. emelet. 311

KIFUTÓ
leányt felveszek. — Je-
szenszky, Kossuth u.
2371

Betöltendő állás férfiak részére

KENYÉR
ügyvédnél felveszek. —
Klein Géza, Virág ucca
1. szám. 2353

JÓMUNKÁS
fodrász-segéd, 8-án be-
léphet. Envedy fodrász-
nál Haldubadház. 2258

EGY
fiu tanulóknak és egy is-
kola mentes leány ki-
futónak felvétetik, Ku-
rián Gyula órásnál. —
Piac ucca 42. sz. 2350

NYUGDÍJAS
vagy B) listás állami al-
kalmazott (áltiszti) eljá-
ró, pénzbeszedő, üzlet-
szerzőnek felvétetik a
Poncziére Általános Biz-
tosító Intézet, debreceni
vezéregyházánál. Fe-
renc József út 14. (Csa-
pó ucca sarok). 2440

KIFUTÓNAK
ajánlatot 13 éves fiu.
Nagy Gyula, Délisor 27.
Vargakert. 2418

FODRÁSZ
segéd azonnal beléphet,
Állandóra, Salétrom u.
92. szám. 2427

SEGEDET
raktári női felöltőre fel-
vesz. Balogh A. női-sza-
bó. Szent Anna ucca 5.
szám. 2395

ELSŐRENDŰ
szervező tisztviselő, —
könnyű munkával, napi
25 pengőt keresetnek.
(Csak három urra van
szükség). Cím a kiadó-
ban. 2339

HÁZMESTERT
szőlőmunkához értőt,
kinek felesége mosni, s
vasalni tud, azonnalra
felveszek. Jelentkezni
vasárnap délelőtt, Vár
ucca 10. sz. 2373

KIFUTÓ
fiu felvétetik azonnal.
Szűcs Gyula, V'gkedvű
Mihály u. 34. 2210

TANULÓ
fizetéssel felvétetik, —
Tóth Gyula vasútleltőbe
2125

ASZTALOS
tanuló felvétetik, Kollai
András, asztalosnál. —
Bódogfalva ucca 12.
szám. 2282

KIFUTÓ
fiu azonnal felvétetik,
Katz Hermann, Piac u.
47. szám. 2266

KIFUTÓ
fiut felveszek — vitéz
Nagy József, Bethlen u.
72. szám. 2273

PÉNZ
és raktár kezelésben jár-
tas, sezrény igényű
övédeképes tisztviselőt
felveszünk. Ajánlatokat
„Megbízható” jellegre a
kiadóba. 1993

ÜZLETSZERZŐKET
főként az életágazatban
magas jutalékkal, eset-
leg fixummal felvesz
„Hazai” Biztosító. Hat-
van utca 11. 2042

Ajánlat

DIÁKOK
nyugdíjasok! Hajvágás
30 fillér, frizurára 40
fillér, borotválás 20 fillér,
Funkenhäuser, Széchenyi u.
57. szám. 2369

HÖLGYEK
babi, bubó és eton haj-
vágását 40 fillérért, —
speciálisan készíti Fun-
kenhäuser, Széchenyi u.
57. szám. 2372

MAI NAPTÓL
Schiszter Dezső, az
Arany Bika szálloda volt
fodrász- mestere ujon-
nan megr. yilt Miklós u.
11 szám alatti üzletébe
ondolások és manicürö-
zők. Rózsika. 2407

MIKLÓ UCCA 11.
szám alatt, teljesen mo-
dern ur' és női fodrász
üzletet nyitottam. Higie-
niku kiszolgálás, spálás
hajvágások, ondolás, s
manikür. Igen kedvező
bértetek. Szíves pártfo-
gást kér Schiszter Dezső
az Arany Bika volt fod-
rásza. 2406

ÓRAJAVÍTÁSOK
darabja csak két pengő-
től jótállással. Ékszer
készítése, javítása, Óra-
üzem. Csapó ucca 12. sz.
2430

FEHÉRNEMŰ
varrást elvállalok, Csa-
pókert, Járosi ucca 18.
szám. 2419

„MILODIN”
csodahatású arckenő-
csőt kérjen mindentűt
Amerikában és Magyar-
országon.
Törvényesen védve!
Jeszenszky Andor, Kos-
suth ucca. 2114

SOFFŐR
vizgára legolcsóbban
tanítunk. Mérnöki ve-
zetés. Jelentkezni: Mik-
lós utca 36. 1650

„OCSIKAT
legszébb kivitelben ké-
szít, javít, ócska kocsi-
vesz, elad, Szentpéteri
kocsigyártó, Bethlen u.
48. szám. 47-a

A MADÁR IS
csak azt dalolja az ágon
„Csikós” sóborszesz a
legjobb háziszor a viá-
gon. Kapható minden
fűszerüzletben. 38-a

TANULÓK
figyelmébe! Tavalyi
tankönyveit becsere-
m, esekély ráfizetés
sel ezévben használ-
landókra. Jóállapotú
iskolakönyveket fél-
áron adok. Október
tízennéig. felelősség-
gel. — Anfferber
antiquarium, Csapó
ucca 11. 36-f

NÉMET-FRANCIA
angol és általában min-
den nyelvtanítást, kor-
repetíciót, előkészítést
vizgákra, olcsón és
eredményesen, könnyű
módszerrel vállalnak
kiváló szakérok. Fel-
világosítást nyújt dr.
Kövess József a „Deb-
reczen” szerkesztőségé-
ben, este 6-7 óra kö-
zött. xx

LÖBL ÉS NYIRI
bádogos és vízvezeték
szerelők. Piac ucca 58.
szám. — Kérjen áraján-
latot. 9-a

KERÉKPÁROK
részletre, héli törlesz-
tésre és olcsó készpénz-
árban kapható, Bodnár
nál, Csapó ucca 68. sz.
35-b

IZRAELITA
diák leányoknak lakást
és ortli. kóser kosztot
adok, Rottné, Erzsébet
ucca 5. szám. 2394

GYERMEKTELEN
úri házaspár keres azon-
nalra kétszoba, fürdő-
szoba, bútorozott lakást.
Ajánlatot a kiadóba
„Jól fizet” jellegre 2396

IGAZOLVÁNYOS
arcképek, művészlapok
legolcsóbban Némethy-
nél, Szent Anna ucca 11
szám. 2381

TELJES
ellátásra elvállalok diá-
kokat, minden iskolá-
hoz közel, Hatvan ucca
2 szám. 2393

DIÁKOT
kettőt, ellátásra elvállal
Szigeru felügyelet, Kor-
repetálás, Kishegyesi út
17. szám. 2392

PERFEKT
irodai munkaerővé ki-
képezi a Könyvvelti
Szakiroda, (Kandia u.
4b). Beiratkozás szept-
ember 4-ig. 2425

SOFFŐR
vizgára szaksterűen, —
műhelygyakorlattal csak
Kiss gépműhely 18 év
óta fennálló soffőrisko-
lája készít elő. Erzsébet
ucca 20. Telefon 9-01.
33 F

VILÁGHIRO
„Michelin” kerékpárok
egyedüli árusítója Nagy
műszerész, Simonffy u.
16. szám. Telefon 6-63.
sz. 12-a

ZONGORÁZNI
jutányosan tanítok ki-
tűnő módszerrel. Egy-
malom utca 5. szám.
2230

NINCS
nagy lakbérem, mert
saját házamban, magam
főzök. Azért jóízű, bő
adag házi kosztot adha-
tok 80-tól 1 P 20-ig. —
Előfizetőknak házhöz is
küldöm. Kut ucca hat-
vankettő. 1-a

ZONGORÁT,
pianinot eladok vagy
bérbe kaphatók. —
Schmidt zongorarakará-
ban. 2076

WÉBER
könyvkötő, Piac u. 75.
Könyvkötések, reklám-
táblák, koszoruzalagok
nyomása. 2095

DENATURÁLT
szesz, kartellen kivüli
palackozva és hordók-
ban kapható Pollák
Zsigmondnál, Debre-
cen. 18-F

POLOSKAJÁT
sváb-bogarat' egeret,
patkányt 24 óra be-
lül kiirthatja szaba-
dalmazott irtószere-
l' nagyon olcsón.
Címjét érdeklében gyö-
zödjön meg. Kapható
Stern festéküzletben.
Piac ucca 10. (Bika-
val szemben). 49-a

OLCSÓ CIPŐÜZEM
saját készítményű cipő-
ket, legolcsóbb kivitel-
ben, legolcsóbban. Besze-
rezhet. Fűvészkeret ucca
14. szám, volt Harmat-
hy üzlethelyiségben. 4-a

HÖLGYEIM!
Női divat szalonok! —
Gép ruha hímzések ké-
szítését divattal és sa-
át tervünk szerint izlé-
es kivitelben elsőrendű
fővárosi szakember ve-
tése mellett ismét
megkezdett. Tisztelettel
Szilágyi Lajos kézimun-
ka és műhímző válla-
lata, Debrecen, Széche-
nyi ucca 1. 3-a

LAKATOS
munkák elsőrendű kiví-
telben pontosan készül-
nek jutányos árák mel-
lett. Ifj. Lókody lakatos-
műhelyében. Piac u. 38.
Tel. 17-18. 8 F

TANKÖNYVEK
ujjonnan és használtan
az összes iskolák részé-
re kaphatók Bőhm Fe-
rencnél, Bika szálló mel-
lett. 40-a

30 FILLÉR
jótállású búzakeré-
lyest 0-ás liszlek, korpá,
engeri, zab, árpa legol-
csóbb árban Horváth
Liztraktárban Dégen-
föld tér 1. Sas utca sa-
nok. 529

MILODIN
csodahatású arckenőcs
Amerikában hódít, Be-
szerezhető Magyar-
országon mindentűt és
Jeszenszky Andornál,
Kossuth ucca 1. 1545

IRÉN
szalonban hajvágás on-
dolálás, fejmosás, mani-
kür olcsó árban. —
Batthyány u. 10. 1963

NŐI KALAPOT
olcsón készíték és ala-
kitok Horváth Juci,
Vörösmarty II. 1485

TISZÁNTULI
műkő- és betonáru tele-
p, rendőrségi palota
mögött, vállal minden
fajta műkő- és beto-
munkák tervezését, ol-
csó árban. 25-a

ZONGORÁZNI
tanítok kezdőket és ha-
ladókat. Teleki ucca 19.
szám. 2234

ABLAKOK
minden nagyságban ké-
szre kaphatók Blattner
Kálmán ablakgyártási
telepén. Szív utca 14. sz.
2043

KITUNÓ
házi koszt kapható k'
hordásra, Darabos utca
56. 1878

TESSÉK NYOMOZNI!
Igaz? Hogy legolcsóbb-
ban szép kalapot csak
„Anny”-nál kap. Csapó
ucca 47. szám, file ka-
lap má 6 pengő alakít-
tás 3 pengő. Kaplein
minden divat színben
4 pengő. Masamódkó fi-
gyelmébe. 56 F

NIKKELEZÉS
ezüstözés, galvanizálás,
motor, telefon, villany-
berendezést legelőkele-
tebben készít Földvár,
Széchenyi ucca 55. Ta-
nuló felvétetik. 32 F

HIBAS
mágnesgyújtókat töké-
letesen javít újra —
ez, teljes garancia mel-
lett, Földvári, Széchenyi
ucca 55 szám. 22-a

DEBRECZENSKY
kárpitósnál, Halköz 8.
kész hencserek, divá-
nyok, matracok, bőr és
berzsely fotelek állan-
dóan raktáron. Megren-
delést, javítást jutányos
áron eszközöl. Telefon
szám 1700. 3-a

Kereslet

EGY
négy hónapos, fekete
csödör csikó, 30-án dél-
előtti elveszett. Megtaláló
illő jutalomban, részesül
Kétmalom ucca 8. 2382

EGY
jó kovács társat keresek,
esetleg a műhelyt át-
adom. Cím a kiadóban.
1363

VESEK
zálogcédulákat és mán-
denféle butorokat. Szé-
chenyi utca 8. Szentpé-
teri. xx

Diákoknak lakás, ellátás

KÉT
középiszkolai tanulót, tel-
jes ellátásra elfogad, —
uradalmi főintéző özve-
gye, Vendég ucca 78.
szám. 2315

SYTONSIDZQK
tanulókat, teljes ellátás-
ra elfogadok, Hatvany-
tanító, Cegléd ucca 12.
szám. 2346

URICALAD
két középiszkolási leányt,
teljes ellátásra, elfogad.
Kossuth ucca 61. ke-
resztépilet. 2340

KÉT-HÁROM
diák leányt, vagy fiut,
teljes ellátásra elvállalok,
özv. uriaszony, Pétria 36. szám. 2381

KÉT
középiszkolási fiut, teljes
ellátással elvállalok, —
Darabos ucca 63. 2293

KÉT
középiszkolási leányt, —
vagy fiut, szeptember
1-re, teljes ellátásra, s
zongora használatlall el-
vállalok, Erzsébet ucca
33. szám. 2360

GIMNAZIUMI
kisebb tanulókat lakás-
ra, vagy teljes ellátásra
elfogadok, Honvéd ucca
13. szám. 2414

KÉT-HÁROM
iskolási leány lakást
kaphat, esetleg kosztal-
is. Árpád-tér 7. 2365

DIÁK
kosztosokat, 2-3 ki-
sebb fiut, vagy leányt,
elvállalok, Papp, Dobo-
zi ucca városi bérpato-
la, B) kapu, II. emelet
9 ajtó. 2348

KÖZÉPISKOLAI
vagy egyetemi hallgató-
kat, lakásra elfogad áll.
iskolai igazgató. — Cím
Poroszlav ú. 46. 2335

TANÁR
ellátásra vállal tanuló-
kat, Gondos felügyelet,
tanítás, Kossuth ucca
18 szám. 2227

KÉT
leánykát teljes ellátásra
szeptember 1-re felve-
szek, özv. Moldvánné,
Varga u. 10. sz. 2368

KÖZÉPISKOLÁS
leányt, teljes ellátásra
elvállalunk, Wesselényi
ucca 99. szám. 2398

KÉT
iskolási gyermeket teljes
ellátásra elvállalok, az
iskola tözsomszédságá-
ban, József kir. herceg
ucca 33. Kovács. 2421

KÉT
iskolási fiut teljes ellá-
tásra felveszek, Gregor-
né. Ertekezni Kálvár-
tér 15. szám. 2420

KÖZÉPISKOLAI
tanulót teljes ellátásra
elfogadok, Beresényi u.
28 szám. 2426

KÉT
diákot felveszek, reggeli
vel, esetleg teljes ellá-
tással, Vigkedvű Mihály
ucca 28. Mostis. 2423

KÖZÉPISKOLAI
fiukat, leányokat, vagy
két egyetemi hallgatót,
központos közeli, egész-
séges szép lakásba, tel-
jes ellátásra, esetleg zong-
gora használatlall el-
fogad uricsalád. Eötvös
ucca 48-b) sz. 2415

URICALAD
Piac uccán, szép tiszta
szobát és jó ellátást ad
két iskolai tanuló részé-
re, esetleg szobát ellátás
nőkül. Cím a kiadóban
2443

URI CSALÁDNÁL
1-2 gyermek zongora-
tanítását vállalalom, —
Kossuth ucca 69. szám,
Cím Nagyné. 2266

JÓ POLGÁRI
család, két iskolás lány-
kát, teljes ellátással el-
fogad. Ótalmom ucca 7.
szám. 2263

KÖZÉPISKOLAI,
egyetemi fiukat, leányo-
kat, teljes ellátásra, —
fürdőszoba, zongora-
használati felvesszek.
Rákóczi ucca 9. Ko-
vácsné. 1702

KERESZTÉNY
uriasszony, okleveles ta-
nitónő, vállal közép-
iskolai tanulót, — akár
fiut, akár leányt, teljes
ellátásra. Megbeszél-
hető a kiadóban. oo

KÖZÉPISKOLAI
tanuló leányka teljes
ellátást kaphat, zongora,
fürdőszoba használati
kétszobás családnál. —
Cím a kiadóban. 1990

KÉT
iskolai leánytanulónak
butorozott szoba kiadó
Hatvan u. 36. kereszt-
út. xx

INTELLIGENS
polgári családnál teljes
ellátást nyerhet iskolás
lánya vagy fiúcska ju-
tányos ár mellett. Ho-
mok u. 30. xx

TELJES
ellátásra vállal 3 g'mná-
zumi a'sóosztályu fiut.
Szent Anna ucca 31. ut-
cai emelet. 1425

KÉT
fiú iskolás fiu, vagy
leány tanulónak ellátást
adok. Hatvan ucca 36.
keresztút. xx

TANITÓNŐ
teljes ellátásra vállal vi-
dekről tanulókat zongora-
használati. Egyma-
lom ucca 5. 2229

Kiadó lakás

EGYSZOBÁ,
konyha, speiz, jószá-
gterrással, azonnal kiadó
Nagy Pál ucca 11. 2441

EGY
szoba istállóval szeptem-
ber 1-re kiadó. Ujvárosi
ut 20. szám. xx

KÉT
rendbeli egy és kétszo-
bás lakás egész udvarral
Vilmos laktanya mellett
Kiadó szeptember 15-re,
egy vagy két családnak.
Értekezni lehet: Had-
haz-ut 19. Kiszalussy-
nál. 2269

EGY
utcai szoba azonnal ki-
adó. József kir. herceg
utca 63. sz. 2359

KIADÓ
egy szoba, konyha ma-
gános udvar. Csapó kert.
Kiszaludi ucca 37. 2358

KÉT
középkorú fiut, vagy
leányt, teljes ellátásra
felvesszek. Varga ucca 15
szám. 2416

KITÜN
teljes ellátást adok, is-
kolás gyermekeknek —
Bethlen ucca 44. szám.
Tóthné. 2290

PIAC UCCA 87.
nagy udvari szoba, ve-
randával irodának, s —
estleg csendes műhely-
nek azonnal kiadó. 2399

KIADÓ
egyszobás lakás egy-két
személy részére. Károly
Ferenc József-ut 13. sz.
alatt. 2349

HÁROMSZOBÁS
lakás mellékhelyiségek-
kel november 1-re ki-
adó. Ujvárosi-ut 20.
szám. xx

EGY
k's szoba, faskamarával
kiadó. Olajút 29. 2355

KIADÓ
azonnal uccai és udva-
ri egyszobás, konyhás,
speizos lakások. Varga-
kert, K. Tóth u. 36. sz.
2289

KIADÓ
szoba, konyha gyermek-
telen házaspárnak szeptem-
ber 15-re. Bujdosó
utca 40. 2319

EGY
modern szoba, konyha,
mellékhelyiségekből álló
lakás november 1-re
tisztviselő párnak kiadó.
Tőhőtöm utca 6. szám.
2312

KIADÓ
az Alföldi Takarékpénz-
tár palotájában földszin-
ten irodahelyiségek —
vagy garzonlakás alkalm-
as két szoba. 5-a

KIADÓ
egyszobás, konyhás mel-
lékhelyiségekkel ellátott
lakás, azonnal, esetleg
bútorral. Domokos La-
jos ucca 6. (Vénkert). St.

MODERN
különbejárati egy és
kétszobás lakás, esetleg
konyha használati ki-
adó István, gőzmalom
mellett. Ujkert, Lehel u.
11. szám. 2241

KIADÓ
Csigekert ucca 41. alatt
egy udvari szoba azon-
nal. 2247

Butorozott szoba

KÉT
butorozott szoba, fürdő-
szoba, használati, két,
vagy három fatalembert
vagy tanuló részére ki-
adó, esetleg teljes ellá-
tással. Széchenyi ucca
25. sz. emelet. 2386

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott szo-
bát két úriember részé-
re kiadó. Klein, Dégen-
feld-tér 3. szám. 2422

ELEGÁNSAN
butorozott, légfűtéses
szoba kiadó. Arany Já-
nos ucca 54. földszint.
2433

BUTOROZOTT
szoba, egy, vagy két
fiatalembert kiadó.
József kir. herceg ucca
41. szám. 2428

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott szo-
bát kiadó. Vendég ucca
81. szám. 2437

UCCAI
butorozott szoba, tágas,
világos, kiadó. Pince-
szoba kiadó. Mester u.
31. szám. 2439

KÉT
fiatalembert kvártélyba
felvétetik. Híd ucca 6.
szám. 2378

KÜLÖNBEJÁRATU
utcai csinos butorozott
szoba intelligens szolid
egyénnek azonnal kiadó.
vagy keresztény iskolai
növendéknek: teljes ellá-
tást kaphatnak csendes
udvarban, központi is-
kolák közelében főtisztvis-
selőnél. Simonffy utca
47. szám, hol nyolcadik
gimnázista leány korre-
petitor is volna. 2320

EGY
kvártélyos azonnal felvé-
tetik. Kossuth utca 55.
2326

KIADÓ
különbejárati butoro-
zott uccai szoba. Csapó
utca 44. ucca lakás.
2576

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba 1-re ki-
adó. Libakert u. 16. —
2208

KIADÓ
csinosan butorozott uc-
cai szoba. Kandia u. 15.
szám. 2357

**TELJESEN
INGYEN**

kap egy 200 oldalas
szépen bekötött regényt minden
alkalommal, amikor

apróhirdetését

kiadóhivatalunkban
József kir. herceg ucca 1 szám.
Arany Bika épület

FELADJA.

EGYSZERŰ
udvari butorozott szoba
kiadó. Király u. 5. I.
balra. 2341

EGY
férfit kvártélyba azonnal
elfogadok. Wesselényi-
utca 107. ajtó. 7. nagy-
állomásnál. 2314

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba 1-2
úri embernek kiadó. —
Széchenyi utca 15. eme-
let. 2314

KÜLÖNBEJÁRATU
uccai kétágvas parkettes
szoba fürdőszobával, ud-
vari egyágvas azonnal
kiadó. Cím a kiadóban.
Hatvan ucca 35. II. Ker-
tészné. 2370

KVÁRTÉLYOS
fölvétetik. Aczél utca 3.
szám. 2351

KIADÓ
csinosan berendezett bu-
torozott szoba esetleg
ellátással, szeptember
1-re. Széchenyi kert,
Huszár ucca 13. Kocsák
1879

KÉT
kvártélyost felvesszek, —
ugyanott nő ruha van
eladó. „Kis Debrecen”
vendéglő udvar, Molnár,
2354

SZÉP
butorozott szoba kiadó.
József kir. herceg ucca
35. udvari emeleten. —
2343

KIADÓ
csinosan butorozott ut-
cai szoba magános ur-
nak. Kossuth u. 61. föld-
szint balra. 2375

BUTOROZOTT
szoba úri nőnek vagy
szolid úri embernek ki-
adó. Nyomatató u. 3. sz.
2364

BUTOROZOTT
különbejárati szoba,
előszobával kiadó. Cse-
repes ucca 4. 2225
Hajnal utca 27. Nagylé.

BUTOROZOTT
szoba, parkettes, két ur
részére ágynemű nélkül
kiadó. József k'r. her-
ceg u. 35. I. emelet,
balra. 2243

KVÁRTÉLYOSOK
felvétetnek eisejére. Pá-
terfia 30., pince. 2251

BUTOROZOTT
szoba, 1-2 iskolás
leánytanulónak kiadó.
Hatvan ucca 36. kereszt-
épület. x

KIADÓ
legjobb helyen, egy jó
meneteli korcsmahelyi-
ség, sőtéssel, vendég-
szobával, lakással, pin-
cével, azonnal elfoglal-
ható. Bővebbet Miklós u
33 szám alatt Samu Já-
rosnál. 1434

JÖMENETELŰ
bevezetett fatelep, csa-
ládi körülmények miatt,
kevés tőkével átvehető.
Cím a kiadóhivatalban.
2034

BOLTHELYISÉG
Piac utca 41. szám alatt
azonnal kiadó. Érdeklő-
dhetn' Grünfeld ruház'te-
tében. Piac u. 37. 2-a

Eladó ingóság

KÉT
ágy, két siffon, cseléd-
ágy, tengeri daráló és
morszó, literes üvegek
eladók. Vigkedvű Mi-
hály u. 5. 2388

UJ,
alig használt, rőfös fü-
zeti berendezés jutányos
áron eladó. Cím a ki-
adóban. 2

ELADÓ
4 drb. hordó 300-400-
ig. Késs ucca 54. sz.
Ugyanott házhely meg-
vételre kerestetik sürgő-
sen. 2337

LŐSZÓR
és afrik matracok, vas-
ágy eladók. Király u. 5.
I. em. 2342

GYERMEKKOCSI
alig használt, szép, er-
nyős, sötétkék, olcsón
eladó. Domaházi ucca 3

TEMPLOMÜLESEK
a Nagy- és Kápolnási-
utcai templomban ki-
adók. Rákóczi u. 33. sz.
2220

FEHÉR
szép hálószobai bútor
és nagyon szép függöny
és csillár eladó. Cím a
kiadóban. 2432

ÜZLETI
berendezés nyitott ste-
lőzsi és puldok, íróaszt-
al és kassza olcsón el-
adó. Simonffy ucca 7.
házmesternél. 2400

FÜSZERÜZLET
berendezés alig hasz-
nált, jókarban, egészen
vagy tételenként, olcsón
eladó. Teleki 69. 2412

TETŐ-FEDŐ.
lemez, itató vasvályuk,
sertésvályu, wertheim
kassza, eladó Eötvös u.
110. szám. 416

BREHMS
Thierleben, második ki-
adás, 10 kötet, jutányo-
san ladó. Cím a kiadó-
ban. 1420

ELADÓ
két 800 mp.-es motoros
cséplő garnitúra, felsze-
relve. Cím a kiadóban.
2409

ELADÓ
háló-, ebédli bégarnitu-
ra, nagy tűkör, antik
komó, plüss d'vány, —
henteser, több butorok.
Széchenyi ucca 8. Szent
nétri. 40-a

ELADÓ
egy jókarban levő ke-
rékpár, Homok ucca 28
szám. 2436

ÜZLET
felosztás miatt, fűszer,
rővid-, üveg és porcel-
lán áruk, partibar, egy
tömegben olcsón eladók
Honvéd ucca 32. 2401

VILLANY-
csillár eladó jutányosan.
Wesselényi-tér 7. 2223

Eladó ház

HENTESEK!
Mészárosok! Munkások!
A vágóhid mellett, a
vagongyár mögött, az
Orossay u. 53. szám
alatti ház sürgősen el-
adó. Értekezni ugyanott
a tulajdonosnál. 6-a

HAZ
újjonnan épült, eladó,
Nyil ucca 65. szám. Ér-
tekezni lehet Nyil ucca
25. szám. II-ik ajtó. (V)

ELADÓ
új ház, adómentes, 380
□-öl. Villany, jóvíz, ke-
vés pénzzel átvehető.
Sámsoni-ut3. 2199

ELADÓ
családi ház 3 szoba, —
konyha, előszoba, speiz,
pince, gazdasági udvar,
300 □-öl szálló, vete-
ményes. Nagytemplom-
hoz 10 perc. Vénkert
elején. Érdeklődni Be-
nyás üzlet. Faragó. —
2377

ELADÓ
ház Árpád-tér 7. Érte-
kezni ugyanott, udvar 3.
ajtó. 2366

ELADÓ
jutányos áron egy cse-
réppel fedett téglá épü-
let. Hossza 3 és fél, szé-
lessége 2 és fél méter.
Megvétel esetén azonnal
elszállítandó. Cím Szi-
lágyi, Széchenyi ucca 21
Ugyanitt egy kütűző ál-
lapotban levő k's terge-
ri göré is ladó. 2324

ELADÓ
ház, Timár ucca 26. Ér-
tekezni lehet ugyanott.
2143

Eladó föld

ELADÓ
az Ebesen 17 és fél hold
tanyás birtok. Értekezni
lehet Nap ucca 12 2182

Birtok bérlet

KERTÉSZETRE
bérbeadok, Tócsokert,
Szegényházor 18. két
holdat. Kálvin-tér 9. sz.
2146

Eladó állatok

FAJGALAMBOK
olcsón eladók, ugyan-
ott butorozott szoba 1-
2 személyre, esetleg tel-
jes ellátással kiadó. —
Harsányi Gusztáv utca
10. Homokkert. 2374

ELADÓ
fajtszta 8 hetes Jorksír
malacok értekezni lehet
Hatvan u. 21. sz. vásár
nap egész nap. 2325

KUTYA
sárgás tarka, hosszú
szőrű elveszett. Megta-
láló jutalomban részesül
Cím Ferenc József ut
41. házfelügvelő. 2404